نومرو: ۱۱۲ ۱۵۸۶
اوتوز بشنجی سنه

صاحبی و مدیر مسئولی :
احمد احسان

تلغراف : استانبول ـ ثروت فنون

ثروت فنون

پنجشنبه ٦ کانون ثانی ۱۹۲۷
٦۱ نجی جلد

احمد احسان مطبعه‌سی

تلفون : استانبول ۱٤۰۲-۱٤۰۳

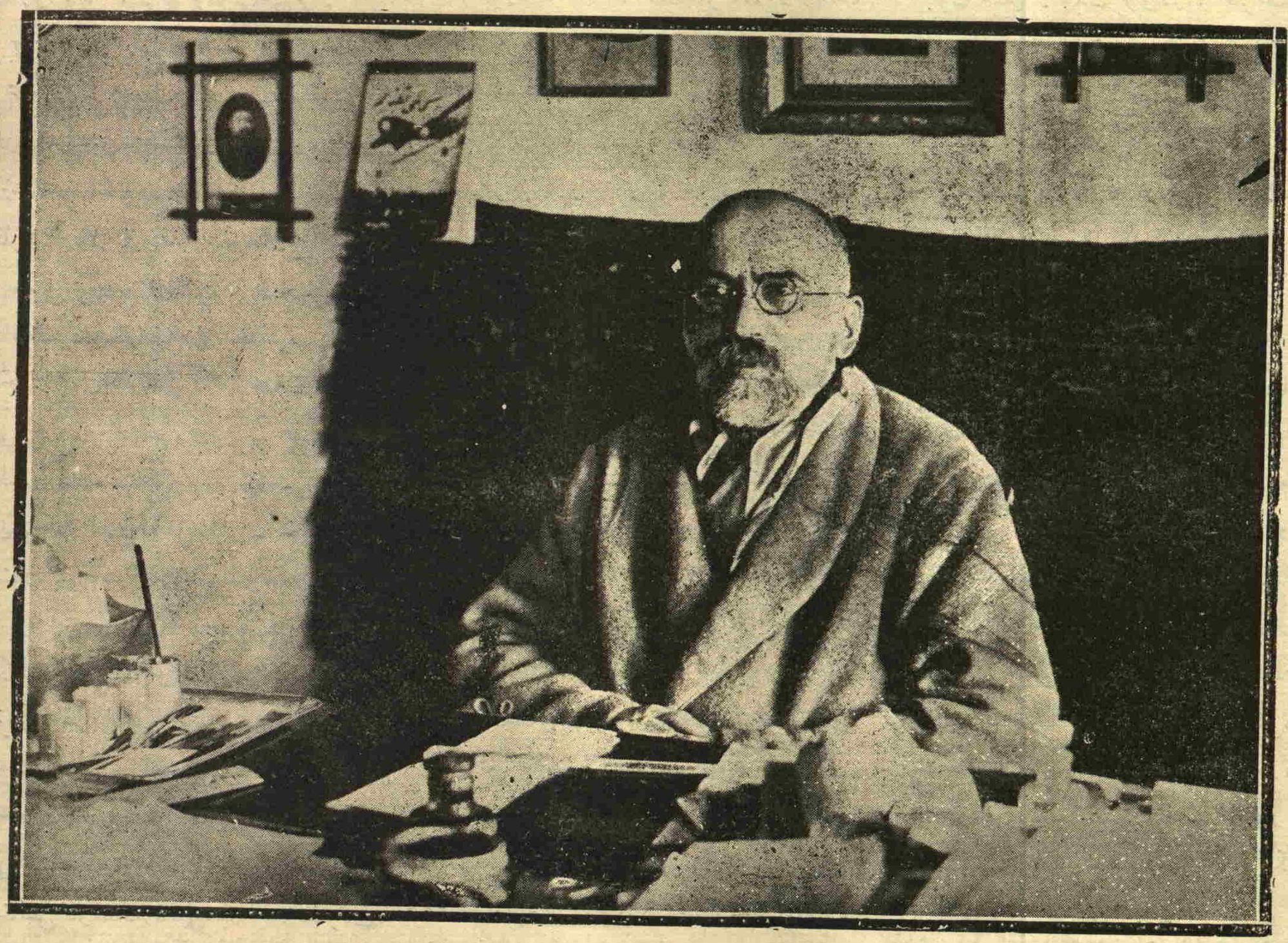

محترم استاد سلیمان نظیف بك مرحوم

ثروت فنون عائله‌سی ماتم ایچنده‌در ؛ چوق قیمتلی و چوق وفالی محترم ارقداشی سلیمان نظیف بکی بردنبره غائب ایتدی . کدر ویأسمزه اولچو بولنه‌ماز . سلیمان نظیف ایله «ثروت فنون» ك واونك صاحبنك آرقداشلغی قرق سنه‌لکدر . بو برعمردر وبو عمر اثناسنده ایکی آرقداشك مناسبتی عرفان و ادب مفکوره‌سی اطرافنده تام قرداشجه دوام ایتمشدر . « ثروت فنون »ك ۱۸۹۱ دن بری دوام ایدن مدنیت وعرفان مجادله‌سنده سلیمان نظیفی یورولماز و یرینه قونلماز بر یاردمجی اوله‌رق یانمزده بولدق . « ثروت فنون »، اشغال فلاکتنده اوچ سنه وظیفه‌سنی دوردیرمش ایدی؛ اجنبی اشغالی دفع اولوب کیدنجه غزته‌مزك احیاسی املنی بزم قدر سلیمان نظیف کوسترمش واونك معجزه‌لی قلمی بزه چوق خدمتلر ایتمشدر . شیمدی او قلم دوردی ، او دماغ ایشله‌میور ، فقط سلیمان نظیف تورك عرفان تاریخنده دائما یاشایه‌جق و بنم کبی اونك اسکی آرقداشلری بو داهی استادك خاطره‌سنی اولنجه‌یه قدر قلبنده طاشیه‌جقدر .

احمد احسان

MILLI KÜTÜPHANE-ANKARA

انطباع :

انزوا حسلری

بر انزوا واردر که محیطه طارغینلقدن طولایی اختیاراولونور؛ دیشلرینی غیجرداتان ویومروقلرینی صیقان کوتو خیاللرله طولودر: اوکا انزوا دکل ، فرار وابا دیمه‌لی‌یز .

بر انزوادهواردر که فاجر وبهیمی نقوش ایله مخاطدر ؛ جمعیت ایچریسنه قولمزده چیقارامایه‌جغمز دوشکون متره‌سه بکزه‌ین بو انزوایه‌ده اختفا دیمك یاراشیر . اعتکاف دیدکلری انزوای تورعدن هیچ بحث ایتمیه‌جکم.

حقیقی منزوی اودر که فرط حسیتی هر نوع معاشرت خارجیه‌دن مضطرب اولور وروحی ایچون استراحتی آنجق جمعیت محیطه‌یه قارشی پرهیز الفتده بولور . نفسنی هر قالابالقدن عادتا قیصقانیر و کندیسی آنجق کندیسی ایله تمنون یاشایه‌بیلیر . خرلیالرنی برباستون کبی یاننه آله‌رق تنهالقلرده کزرکن اوکا یولداش اولمق اوزره یالکز کندی کولکه‌سی خفیف و شایان تحمل کلیر . صانیرکه هر یابانجی اونك صمیمیتندن بر پارچه‌سنی اختلاس ایده‌جك‌در . منزوینك فکرنجه انسان آنجق کندی کندیسی ایله قالدیغی مدتجه تام بر منظرهٔ خلوص اوله‌بیلیر واك خالص دوستك رفاقتی بیله اخلاصمزدن بر جزئی فدا ایله ئوده‌مکه مجبورز . او ، حال بوکه روحی نه قدر آز اولورسه اولسون دکیشدیره‌بیله‌جك هر عاملدن قاچار وجمعیته قارشی سکون وسکوت ایچنده نهایتسز چولی سیر ایدن بلهول وضعی آلیر . اطرافنده یالکز هیچ ریا ایسته‌مه‌ین عناصری ایسته‌ر: کونشك ضیاسنی ، آغاچلرك کولکه‌سنی ، چیچکلرك رنکنی ، « هایدی برابر ! » دیمکسزین یکچن بولوطلری ، آلقینیر . بکله‌مه‌دن ئوتون قوشلری ، واوطه‌سنك ساکن وحلیم محتویاتی... ایسته‌دیکی قدر طوغروویو کسك سویلته‌بیله‌جکی سکوتی دیکله‌مکدن یورولماز. کیمسه‌سزلك اوکا اینانیلماز بروسعت وقوت تأمین ایدر . اختیار ایتدیکی عزلت کندی نظرنده بر مظفریت‌در .

بر مناسبتله دها بر نبذه بحث ایتمشدم : عزلتده انسان دائما کندی کندیسی ایله قارشی قارشی‌یه قالیر . انزوایی قبول ایتدیکزمی ، اطرافکزده کیمی آراسه‌کز اونك یرینه آنجق کندیکزی بوله‌جقسکز ؛ اوطه‌کزك آینه‌لرنده هر آن یالکز برشکل بشر کوره‌جکسکز : کندیکز ... پریوزنده یاشادیغکزدن امین اولمق ایچون دوشه‌مه تخته‌لرینه فضله بر قوتله باصه‌رق آیاغکزك آلتندن وارلق سسی چیقارمغه چایشه‌جقسکز ... بویله دوشونجه ، شبهه‌یوق که، عزلت اختیاری بر جلادت ارادیه‌یه توقف ایدر . فقط بوفکرلر تجربه‌سزلرك تخمینی‌در. اونلر وارلقلری ایچون یالکزلقده صیقیجی بر محرومیت توهم ایدرلر . حال بوکه بالعکس جثهٔ معنویه‌مزدن نره‌غائب ایتدیرن قالابالقدر؛ باشقه‌لرینك طاشقین موجودیتلری‌در که سزك ابسطاط ایسته‌ین موجودیتکزی تضییق ایدر . انزوا باغچه‌سنده سز او آغاچسکز که دالارکزی بودایه‌جق هیچ بر ال یوقدر ؛ نظرکزله افقك وذکاکزله حیاتك هر بعدینه بوداق صاله‌بیلیرسکز . یالکزلغك مکافاتلری یالکزلق ایچنده یاشادیغه‌ودوشوندکجه کشف ایدیلیر : عزلت هر موسمده یاز کبی کونلرکزی اوزاتیر ، چونکه بتون سنه بتون وقتکز سزك‌در ؛ حیاتکز بیهوده حرکتلرده اوفالانماز ؛ بر معتاد عمری مص ایدن زمان، بالعکس سزك موجودیتکزی طولدورور . انزوا سایه‌سنده وارلغکزه تمامیله صاحبسکز ، وارلقلرینه تمامیله صاحب اولانلر عمرلرینی قیصه بولمازلر ... دیکر جهتدن کندی کندیکزه قالدیکزمی ، امیدلر ، حیاللر ، رنکین وزنکین تصورلر روحکزك کوکلسز زیارتجیلری اولور ؛ اوقدر کوکلسز که هیچ خاطرلرینی ایختمکسزین هر برینه مثول مدتی ایسته‌دیککز کبی تحدید ایده‌بیلیرسکز. فضله اوله‌رق انزوا سزی برخیلی قصورلرکزدن قورتاریر و بعضی فضیلتلره سوق ایدر : مثلا « استعجال » الك اول کندیسندن سیلکنه‌جککز نقیصه‌در . بتون زمانکزه ایسته‌دیککز کبی تصرف ایده‌بیلمکدن صوکره تأنی‌یی ترکه ییجون احتیاج حس ایده‌جکسکز ؟ حیات انزوا براز امتداد ایدنجه سزی ریادن بیقایه‌رق اخلاصه‌ده آلیشدیرر: سسکزی هیچ کیمسه‌نك ایشیتمیه‌جکی بر محیطده چاقیل طاشلرینه الماس وقیو یاجملره بیلدیز یاخود کونش دیمه‌کز ایچون هیچ بر سبب یوقدر . اطرافکزده آووچلرکزك شاقیردیسنی طویاجق برقولاق کوره‌مه‌یجه یالکز آخره دکل ، کندی کندیکزه تصبصك بیله طانسزلغنی طویار واستحقاقسز تقدیرلرله نفسکزی اویالامقدن لذت آلمازسکز. هر کس کبی کندیکزی‌ده انصاف ترازوسنده طارتمغه آلیشیرسکز .

منزوی کندی نظرینه قارشی هیچ بر حسی اوستنه ثورتو آتمغه مجبور اولماز . غریزه‌لری هیچ بر زجر اجتماعی ایله ابعادینی دکیشدیرمکسزین منکشف اولورلر . مادی حیاتی کبی موجودیت معنویه‌سنی‌ده او هر آن قارشیسنده عریان کورور . اونك ایچون روحنك هر عنصری ایله معارفه‌سی واردر: استطاعت خیالیه‌سی بیلیر ؛ قابلیت حافظه‌سنی طارتمش . وسعهٔ ارادیه‌سنی ئوچلمش‌در . قولایلقله کندی کندیسنك « قلودیر نار »ی ، « بالزاق »ی و « سپینوزا »سی اولور ... بیلدم ، یالکزلقدن دها فیضلی بر « مکتب روحیات » وارمی‌در ؟

منزوی دیره کیرمز ، چونکه اوراده بته‌طایمق مجبوریتی کورور ؛ تکیه‌یه‌یاقلاشماز، چونکه روحی هر شیخه قارشی بالطبع عاصی‌در. قورقارکه کندی یولی خارجنده‌کی هر یول اونی حقیقتدن اوزاقلاشدیرماسین. اویالکز کندی ارادهسنك مریدی وکندی ملوکت فکریه‌سنك اجیری‌در . هیچ بر منصبه یاقلاشمق قصدیله یورومز و طیرماندیغی یوقوشك باشنده یوکسکلکدن باشقه آرایه‌جغی یوق‌در . اتخاذ ایتدیکی یالکزلق طریقنده کندیسی آنجق کندی کولکه‌سنه قدم ایده‌بیلیر و کندیسنی کریده برافه‌بیله‌جك یالکز کندی کولکه‌سیدر ... صباحلر

و اقشاملر النده بر تسبیحك یووارلاق دانه‌لری کبی هیچ تخریش ایتمکسزین یووارلانیرلر . یازاوانی کندی درینلکلری ایچنده سزین وقیش اونی ینه کندی درینلکلری ایچنده ایصنمش بولور . اویقوسی متریح رؤیالر حزیران کیجه‌لری یلپازه‌لر وزمهریر کیجه‌لری برر ابیك ییغینی کبی صیحاق طوتار و هانکی موسمده اویانسه صانیرکه آووجنده بر پارچه ایلك بهار رؤیاسی واردر. هر کون حیاتده صایغیلی بر مسافر کبی یاشار ومدفنی برازیوره کنده طاشیر . اوزاقلرده دورایدن بشریت سیاره‌لرینه نسبتله نه‌دیسی ثباته رکز ایدلمش بر کولکه کبی حس ایدر. و کندی لوشلغی ایچنده ال بوردامی ایله یورومکی خارجك کوزقاماشدیران جریانلرینه مرجع کورور . کوکلی هر ادعادن خالی اولدیغی ایچون خطا و خیبت قورقولرندن آزاده‌در. زندان کبی عبوس مسئله‌لره کیرمز. وکندیسنه آچیلمق ایسته‌مین کتابلری آچاز. آلتون آرارکن پوته‌سنده « جوهر بول »ی ترکیب ایدن کیمیاکر « وه‌له‌ر »اونجه بختیار بر کاشف‌در ! منزوی « یارین »ی « بوکون »ه بکزه‌ته‌بیلیرسه کندیسنی حیاتنده موفق صایار . ایسته‌رکه زمان هیچ بر تحول ایله قیمالانمقسزین اوکنده ابدیته طوغرو یکپاره اوزانسین. تنهالغك کتیردیکی مونس ومتنوع شعرلر اونی اکلندیرمك ایچون کافی‌در . یاپراقلردن دوکولن سسلرده او برر کوزل سوز طاتلیغی طویار وروحنده‌کی سوزتللری سکوتك نوازشکار هواسیله سسلنیر ... خاطره‌لری هر کیجه کوك یوزینك بیلدیزلی قویو لاجوردقطیفه‌سنی نهایتسز بربورنوس کبی اوموزلرینه آله‌رق محور حافظه‌سی ایچنده آغیر خطوه‌لرله کزینیرلر . وصانکه هر بری بر ایچه مهتابك آلتون دومانلی شعرینی کتیریر . یاز آقشاملرنده بعضاً بر قره قوربغه‌سنك یانیق فلاوطه‌سی اونی اوزون و درین دوشوندورور . واوکا ایچندن دیدیرکه : « ایشته قارانلقده سعادتی چاغیرمق ایچون اك فسونکار موسیقی ! »

اوطه‌سنك پنجره‌سندن باشقه جمعیت اوستنه آچیلمش بر افق یوق‌در: ایستکسز کوزلریله شهره تولار و بوغولانمش چاملر آرقه‌سندن باقار . سوقاقلر اونك ایچون اوچلرینه هیچ بر انتظارك طوقونمادیغی برر توزلو قورده‌لادر . او کنده‌کی جاده‌دن قارانلقده بر سس کلسه صانیرکه کیجه روزکاریله قوبوشه قوبوشنه برسرخوش کچور و شیمدی سکوت ایله مومیالانمش قومشو اولرندن برینه کیره‌جك !...

بیلمز دکل‌ایم که انزوا ایچون: نمرورك جزای طبیعیسیدر ، دیدیلر اولدی . بونی دیدیلر ظن ایدرلرکه عزلت کوشه‌سنده دائما انکشاف ایده‌رك آخره کندیلری طانتدیرمق ایسته‌ین حسلر فکرلر منزوینك دماغنی و قلبنی تخریش ایدرلر . خاین ، منزوی کندی آجی الملرینی یالکز کندی یوره‌کنه اقیتمقله بیوك بر تسلی قوتی بولدیغی کبی روحنی کندی شرابندن مست اولمش کورمکده‌ده درین بر موفقیت لذتی طویار.. منزوی کیمسه‌سز دکل ، کندیسنه کفایت کندی جمعیتی ایچنده‌در .

میناب شهاب الدین

مارسلیا طریقیله اسوپجره‌یه کیدن بر تورکك سیاحت دفترندن

بزی مؤاخذه ایدنلر باری بزدن ایی اولسه‌لرایدی ؟

۲٤ تشرین ثانی ـ بیلمیورم قاچنجی اوله‌رق مرسه‌یی کچیورم . آغزینه‌قدر آنبارلرینی رومانیا ذخیره‌سیله دولدیرمش ایی بر ایطالیان واپوریله ینه مارسلیا یولی طوتدق ، کیدییورز ...

واپور بر یرداوغرامه‌دن ناپولی‌یه‌قدر دوغری یول آلیور ... نقدر ممنونم ، پك آزیولجی‌وار ؛ برنجی ایکنجی کبی تقسیملر یاپمامشلر ؛ واپورده یالکز بر موقعه‌وار ، قبودان، مأمورلر، غارصونلر ساده آدملر ، فقط نازك . ئه‌نیکت یوق ، سوس یوق ؛ راحت وار ، هله‌قولاغم چوق دینج ! هوا پك کوزل .

۲٦ تشرین ثانی ـ بو یول اوزرنده کیدن واپورلر دائما پیره‌یه اوغرارلر ؛ حالبوکه واپورمز دوغری ناپولی‌یه کیدیور .. شمانه‌جی یونانلیلرك لیمانی کورمه‌دن، قولاعمی فنا طیرمالایان روجه‌یی ایشتمه‌دن روم دکزلرینی کچیورم ... اوخ نه‌اعلا ... آقشامه دوغری قوردنت قانالنه‌کلدك ؛ ایکی طرفی پادشاه سرایلرینك حرم دیوارلرینی آندیران حزین کسمه طوراقلی قانالك ایچنه دالدق ؛ قییلره سورونه‌رك کچیورز ؛ برقاچ روم دیقاره‌سنی ینه دویدم !... کونش تپه‌مزده پارلیور ؛ یاز کبی کوکرتده‌ده دولاشیورم .

۲۷ تشرین ثانی ـ آدریاتیك دکزنده‌یز ؛ ایری دالغه‌لر وار . چوق یوکلی اولان واپوردالغه‌لری اوموزلامیور ؛ یوروییورز . یمکده صباح آقشام مقارنه وار ؛ بالق وار ، آت ، میوه وار . دها زیاده‌سنی آرامیورم . اوقدر حضور و سکونت وارکه تعریف ایده‌مم . بندن بشقه، استانبولده اختیار له‌مش برانکلیز ، آناطولیده اسکی «تی تیت» خرابه‌لرینی برلین آثار عتیقه‌فاکولته‌سی نامنه تدقیقدن عودت ایدن برآلمان ایله فارپسی... یوخی بو قدر... موشموله انکلیز شه‌زلونغندن قالقمیور ؛ آلمان ماصه‌باشنده عتیقه‌لر دعاسنه طوپلادیغی نوطلری بازمقله مشغول . بن باشمی دیکیورم ... صانکه سکیرلرم بر سانانوریومده تداوی کورویور .

۲۹ تشرین ثانی ـ دون آقشام مسینا بوغازینی کچدك ، بوغازك ایکی طرفندمکی شهرلرك الکتریق ایشیقلری دونانما کبی ایکی یاقه‌یی پارلانیورایدی. کیجه اون ساعت اویومشم ... های شو واپوری بکا توصیه ایدن آدمدن الله راضی اولسون ! اویقودن آیاق باطیردیغی ایله اویاندم ... ساعته باقدم، یدی . واپوردورمش ... قامارده‌مك قاپوسنه وورديلر :

— وزیتامه‌دیقالی !

دیه باغیریورلر . بکانه دیدم ، بونی ناپولی‌یه چیقه‌جقلردوشونسون ! اوبرطرفه‌دوندم ، کوزلرم تکرار قاپانیرکن قاپومه بردها وورديلر ؛ بوزوق فرانسزجه ایله :

— صالونه کلیکز ؛ دوقتورلر وار !

دیدیلر . خومورداندهرق کیتدم ؛ صالونه کلدم . قارده‌ده‌کی اوچ یولجیدن بشقه بوتون کوکرته یولجیلرینی صالونه دولدیرمشلر ! پژمرده قیلقلی ایتالیان عمله، صوراتندن روم اولدیغی بللی بولیقاریلر! نه‌اوله‌جق؟ دیوردم . ماصه‌نك اوستنه آشی طاقمنی قورمشلر ؛ او پژمرده حریفلری صویوب قوللرینه آشی ووریورلر . صوردم :

— بو نه‌آشیسی ؟

— چیچك .

— پکی آما نیچون ؟

— شرقده چیچك خسته‌لغی وارمش ، یولجیلری آشیلیورز .

یوزومده‌کی چیچك علامتلرینی کوستروب :

— بکا کوره دکل اما اولسه‌ده ناپولی‌یه چیقه‌جق دکلم .

اختیار انکلیز سویلنمکه باشلادی :

— بن‌ده مارسلیایه کیدیورم . ایتالیایه اوغرایه‌جق دکلم. ایسترسه‌کز ناپولی‌یه آیاق آتمام !

دیوردی ... صالونی فنا برقوقوصارمش ایدی؛ قرق قدر پیس کیینمش ایتالیانلرله دولمرك صولوغندن

چیقان‌فناقوقولر صباح قراکلغی کوکلمی بولاندیریوردی .

کوچ بلادردمزی آکلاتدق. مادامکه قره‌یه چیقمیه‌جغز ، سزلری آشیلامقدن واز کچیورز دیدیلر... همان قاره‌مه دونوب یاتمق ایستیوردم ، فقط اویقوم داغیلمش ایدی؛ آشیجی دوقتورلر ویاردمجیلری، آشیلانان حریفلر، ایتالیانلرله رومله مخصوص صورتده باغیره‌رق قونوشیورلر، عادتا حایقیریورلر. بو برقومه‌دی ایدی . زواللی واپورك حضور وسکونی بوزولمش ایدی. هوا چوق کوزل. کوکرتمه‌یه چیقمق استه‌دم :

— یوق اولماز ! دیدیلر .

پولیس مأمورلرینی بکلیکز !.

بوز پله‌رینلی ، بوز شابقه‌لی ، روووولورلی وقیلیجلی سیاه کوملکلی فاشیست مأمورلری صالونه دولدیلر . بونلر دخی اون کشیدن زیاده ایدی . اك زیاده ایتالیان یولجیلری صیقیشدیریورلردی ... بکانه دیدم !

**

دوقتورلر ، پولیسلر ، فاشیستلر هپ چکلدی کیتدی . واپورك باغلاندیغی ریختیم اوزرنده یوکسك بر بناواردی . بو بنا ذخیره آنباری‌ایدی . بنانك تپه‌سنده‌کی بالقوندن درت دمیر بورو صارقمه باشلادی، بونلر بر برلرینه مشینلی بارچه‌لرله باغلی ایدیلر. وبودرت بورو ، قاپاغی آچیلان آنبار آغزینك درت کوشه‌سندن ایچری کیردی ؛ آنباری آغزینه قدر دولدیران ذخیره‌نك ایچنه دالدی ؛ آشاغیدن یوقاری چکیلن مدهش برنفس سسی پیدا اولدی . آنبارده‌کی بغدای دانه‌لری ایشلیه‌ن ماکنه‌نك چیقاردیغی چکیجی نفسیله ، آصیلی دمیر بورولردن باش یوقاری کیدیوردی . آنبار ایچنده‌کی ذخیره بوشالیوردی .

بهر بورونك باشنده دوران برایشجی النده‌کی کورکله آره‌صره بغدای بیغنلرینی بورونك یونجی آغزینه دوغروسوروریور، بغدایلر سوموروولوب باش یوقاری کیدییورلر ؛ رومانیا چفتجیلرینك یتشدیردیکی بغدای دانه‌لری، ایتالیان واپوریله نابولی‌یه کلدکدن صوکره ذخیره انبارینك ئه‌میجی ماکنه‌سیله زحمتسز جه دکرمنك اوکوتمه طاشلرینه چیقیور! واپوری بوشالتق ایچون ونجه، عمله‌یه، کونلرله اوغراشمغه

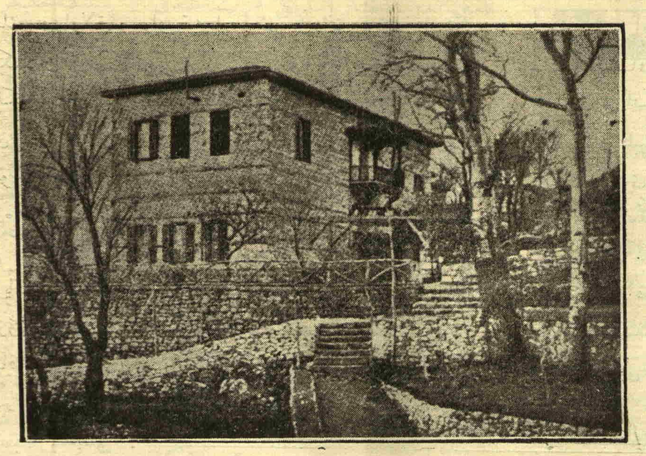

آنقره جوارنده چان‌قایاده غازی مصطفی کمال پاشانك اقامتکاهی

لزوم یوق . اشته ترقی بونلردیرلر !

انبارك سسسز و زحمتسز بوشالمه عملیه‌سنی خیلی زمان سیر ایتدم ، صوکره قاره‌مه کلدم . واپور آقشامه قدر بوراده، قاله‌جق ایدی ، مادامکه قره‌یه چیقه‌میه‌جغم ، باری راحت ایده‌یم دیوردم . اوراده راست کلدیکم بر یولجی بکا صوردی :

— دیشاری چیقمیورمیسکز ؟

— آشی اوله‌دن چیقارمیورلر !

یوق جانم، او دوقتورلرك شماته‌سی ایدی. شمدی ، هر کس ، چیقیور . و کیمه‌نك بر شی دیدیکی یوق !

واقعا اویله ایدی ، آشیلی آشیسز هر کس واپوردن چیقیور ... بکا تردد کلدی ؛ صوکره آدم سن‌ده ، بن ذاتاً وقتیله چیچك چیقاردم ، آشی شهادتنامه‌سی صوره‌تمده دیدم و قره‌یه چیقدم .

آقشام واپوره کلدیکم وقت دخی بکا کیمسه برشی صورمه‌مش ایدی ! ای کیدی کوسترش ورسمی اصوللر !

ساعت یدی‌یه دوغری حرکت حاضرلغی باشلادی ؛ واپوره تکرار اون‌قدر پولیسلر و فاشیستلر دولدی ، هر طرف دولاشیورلردی. قماروت یانمه کلدی :

— قاره کرك آناختارینی ویریکز .

— نه‌اوله‌جق ؟

- پولیسلر قماره‌لری معاینه ایلیور .

انختاری ویردم ، فقط آکلایه‌مه‌دم . عجبا اشیا معاینه‌سیمی وار دیوردم . حالبوکه کلنلر اشیالره اهمیت ویرمیور ، قماره‌لرده، یاناقلرك آلتلرینی ، دولابلری آرایوردی ، صاقلانمش ایتالیان وارمی دیه باقیورلردی !!

۳۰ تشرین ثانی ـ دکرجوشقون ! قورسیقه آچیقلرنده واپورمز دانس ایلیور . برکت ویرسون بن و اختیار انکلیز دکزدن متأثر اولمیوردق . آلمان آثار عتیقه سیاحلرینی ناپولیده براقش‌ایدك . ناپولیدن بیتن درت بش یکی یولجی‌یی دکز طوتمش ایدی ، ساده اینیلتیلرینی دویوریوردق .

۳۱ تشرین ثانی ـ ارکندن مارسلیا لیماندن ایچری کیریوردق . قوجه‌لیمان صباحك دومانلری ، صوؤغی ایچنده اویوریوردی . واپورمز ایچ لیماندن بریسنك ریختیمنه یاناشدی . بوراده دخی اولا دوقتورلر کلدی ؛ معاینه چابوق اولدی ، آشی معامله‌سی یوق ایدی . صوکره پاساپورط معاینه‌سنه پولیس کلدی ، اوده چابوق کچدی ... فرانسه‌ده بونلر این ایدی ، لکن کمرك ! آه اوکمرك !...

واپورك یانه کتیریلن بر یوك عربه‌سنه یولجیلرك اشیاسنی دولدیردیلر و بزلره :

— بش نومرولی کمرکه کلیکز !

دیدیلر . بش نومرولی کمرك بناشدیغمز ریختیمدن برچاریك اوزاقده ایمش . صوردم :

— نره‌دن کیدیلیر؟

— جاده‌دن !

بونی‌ده آکلایه‌مه‌دم. دیمك کمرك معامله‌سی اوله‌دن یولجیلر سوقاغه چیقمغه وهر کس کبی کزمکه، مثلا براجابه راست کلوب اوکا ایسته‌دیکنی ویرمکه مأذون ایدی ! نه انتظام !

صباحك صوؤغنده جاده‌یی طوتدق؛ عربه یوق اوتوموبیل کورمیورم . تراموایلر کچیور اما عجبا نه طرفه

مابعدی ۱۱۸ نجی صحیفه‌ده

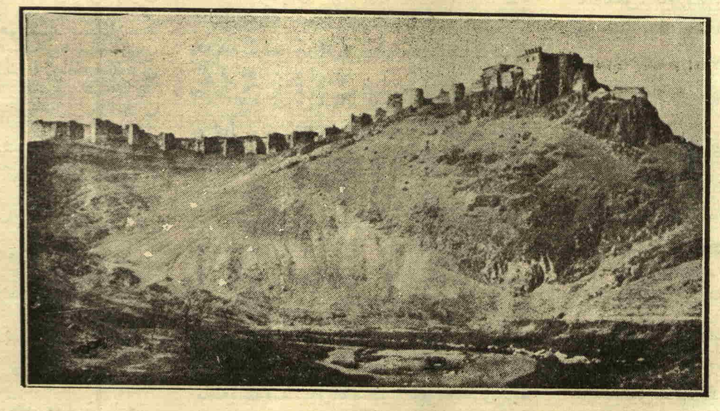

آنقره‌ده سلجوقیلر طرفندن انشا ایدلمش اولان قلعه:
(شمال جهتندن کورونیشی)

تورکیانك مرکز اداره‌سی

آنقره

مجادلهٔ ملیه تورك ظفریله‌ختام بولارق تورکیا استخلاصنی تأمیت، استقلالنی تأیید ایده‌ن بروتیقه ایله، لوزان معاهده‌نامه‌سیله ، بین‌الملل مناسبات صلحیه تأسیس ایتدکدن صوکرا، یکی مرکز اداره اتخاذ ایتدیکی آنقره شهری برچوق اوروپالیلره ـ محرر، دیپلومات ، ارباب تجارته زیارتکاه اولدی . زمان زمان آنقره حقنده اوروپا مطبوعاتنده مقاله‌لر ورسملر انتشار ایتدی .

بو سنه‌لرده شرق‌ده بولونان، استانبولده اختیار اقامت ایتمش اولان ـ بر قاچ دفعه آنقره‌یی زیارت ایتمش‌دی . ـ اوروپا محررلرندن « تان » غزته‌سنك مخابر مخصوصی موسیو « ژانتیزون » شیمدی‌یه قدر تورکیا حقنده غزته‌سنه یازدیغی یازیلردن آکلایورزکه مشاهده‌سی قوتلی ، نظری نافذ بر ذات‌در . هر ایسته‌دیکنی سویله‌مك ، هر فکرینی بلا قید سربستجه میدانه قویمق قدرتیله مسافری اولدیغی یرك و خلقك ، یعنی تورکیانك و تورکلرك شرف و حیثیتنه رعایت ایتمك نزاکتنی مزج ایتمکی پك ایی بیلیور .

بو ذات « ایلوستراسیون » ك صوك نسخه‌لرندن برنده آنقره حقنده بر قاچ رسمله برمقاله نشر ایتمش‌در. اوروپالی قارئلرنجه اونلره آنقره‌نك حال حاضرینی طانیتماسی اعتباریله ، پك استفاده بخش اولان بومقاله‌نك کندی بوردیمزه تعلق ایتمه‌سیله، بزه مجهول جهتلری بر لوغماماسی لازم کلمه‌سیله برابر، بزجه‌ده جای نظر قسملری‌وار. بو اعتبارله مقاله‌یه عمومی بر نظر عطف ایتمکی و بعض طرفلرینی اقتباس ایله‌مکی فائده‌دن خالی بولمادق :

آنقره جوارنده برچشمه باشنده تورك قادینلرینك چاشیر ییقاماسی

یوکسك بر بایلاده سیوری بر تپه‌نك اوستنده ویاماجنده کائن آنقره سائر شرق شهرلرینك شرقه مخصوص طبیعی وصناعی بدیعه‌لرینه مالك کورولمه‌یور. چنار آغاجلری آلتنده قهوه‌لر ، شورول شورول صولری آقان چشمه‌لر ، اویمالره، چینیلرله مزین جامعلر ، تربه‌لر ، مناره‌لر ، ادرنه ، بروسه واستانبولك لطافتلرینی تشکیل ایدن معماری اثرلر آنقره‌ده یوق‌در .

استانبولی قسماً خرابی‌یه چه‌ویره‌ن آفت ، یانغین ، ۱۹۱۸ ده آنقره‌نك‌ده اك کوزه‌ل محله‌لرینی یاقمش ، کول ایتمش .

وقتیله نینوه وبابل انشا آتنده کیللی طوپراق‌دن طوغله‌لر قوللانمشلردی . حال بوکه مترو بوتومیاده بونلر بیتومله قاریشیق قوللانیرلر . بونلری غیرقابل نفوذ بر شکله قویارلر، تخریبات روزکاردن مصون بولوندورورلردی . آنقره‌ده ایسه بنالرده کرپیچلر هردورلو تخریباته معروض برطرزده قوللانیله کلمش‌در.

اوروپاده اك آشاغی طبقه‌ده عمله‌نك یاتمق‌دن چکینه‌جکی یرلرده مجادلهٔ ملیه اثناسنده آنقره‌ده وکیل ، مبعوث ، رؤسا بیکارجه کیشی بارینده‌یلر .

آنقره ، استقلال حربنده، آناطولی اورته‌سنده مهم بر وظیفه ایفا ایتدی . قرون اولاده روماليلر زمانندده آنقره معروف بر بلده ایدی. متعدد معبدلری احتوا ایدییوردی . بیزانسك شمشه‌سی آنقره‌یی سوندوردی .

ایرانیلر ، عربلر آنقره‌یی ضبط وتخریب ایتدیلر. سلجوقیلر آنقره‌یی مستحکم بر قلعه حالنه قویدیلر. برآرالق تیمورلنکك و مونغوللارك تخریباته‌ده اوغرادی . ۱۸۳۳ ده برقاچ هفته‌ده مصرلی محمد علی‌نك اشغالی آلتنه دوشدی .

۱۹۲۲ ده تریقوپیسك پشدارلری آنقره‌یه ۹۰ کیلومتروی‌قدر یاقلاشدیلر .ـ وصوکرا دکزه دوکولدیلر . ـ

آنقره‌ده ماضیده‌کی حشمتنه دلالت ایده‌ن ایکی شاهد وار : بری آوغوستوسك معبدی ، دیکری قلعه .

آوغوست معبدی ، بیزانس دورنده برمدت کلیسایه تحویل ایدلمش اولدیغی حالده دها زیاده پایدار اولمش‌در . معبدك برقسمی اوزرینه حاجی بایرام ولی جامعی بنا اولونمش .

نه اوزرینه سلجوقیلرك پایدقلری قلعه ، بر آرالق آناطولی‌نك اك مستحکم موقعی ایدی .

بو جوارده طاش اولمادیغی ایچون سلجوقیلر قلعه‌نك انشاسنده اللرینه نه کچدیسه قوللانمشلردر. اسکی معبدلردن نقل ایده‌بیلدکلری طاشلر ، اسکی لحدلر ، مزار طاشلری ، قیریق مرمر دیره‌کلر وبوکا مماثل مالزمه .

آنقره تورکیا جمهوریتنك مرکز اداره‌سی اتخاذ

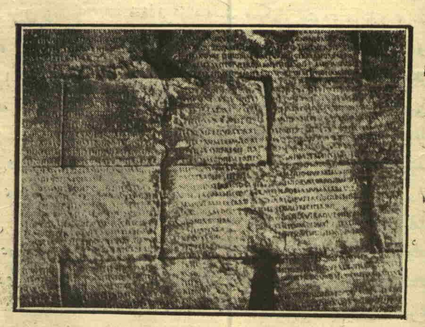

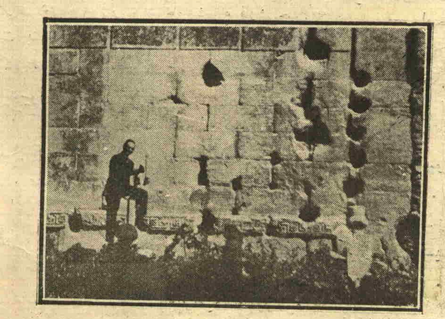

آنقره‌ده اسکی آوغوست معبدینك دیواری اوزرینه لاتینجه حك ایدلمش اولان « سیاسی وصیتنامه »
بووصیتنامه قیصر « آوغوست » ك زمان حکومتنی تصویر ایده‌ن بر نوع زبده‌در . قیصر یتمش بش یاشنده ایکن حك ایدلمش‌در

ایدیلنجه ، اسکی شهرده سوقاقلری توسیع ، یانغین یرلرینی تسویه‌ایله بوصورتله یکی‌شهره وجود ویرلمك دوشونولمش‌دی. مالیه وکالتی بناسی ، غازی‌مصطفی کمال پاشا مکتبلری ، بو فکرله یاپیلدی . فقط اسکی شهرك بو صورتله اعماری مشکل و پك مصرفلی اولاجغی بالاخره آکلاشیلنجه اسکی شهرك اطرافنده یکی بر شهر میدانه کتیرمك جهتی مرجح کورولدی .ستاسیون‌دن شهره کیدن یول مستقبلاً یکی شهرك اك شرفلی برجاده‌سی اولمق استعداد‌ندن بوجاده‌ده یکی بنالر یاپیلدیغی کبی بویوك ملت مجلسی بناسی ، بویوك اوقاف اوتلی ، دیوان محاسبات ، مکتب حقوق وسائره بوجاده اوزرنده صیرالانیور. ستاسیون ایله شهر آراسنده بویوك بر پارق احداثی‌ده متصوردر . تیاترو ، دارالموسیقی ، کیمیا دارالاستحضاری ، بافتریولوژیخانه‌ده بویوك جمهوریت بولواری اوزرنده انشا ایدیله‌جك‌در .

بوتون غیرته رغماً آنقره‌ده مسکن بحرانی بر دوامدر . اك یوکسك مأمورلر بیله راحت بر مسکن بولامیورلر . اوتللر محدود ، اودالر آلتون فیاتنه‌در . ایکی اوچ یولجی‌نك بر اوداده یاتماسی اکثردر. اراضی فیاتی مدهش صورتده یوکسلمش‌در. بو حاله باشلیجه سبب نفوسك بردن بره تزایدی‌در. ۱۸۳۷ده آنقره‌نك نفوسی ۲۸,۰۰۰ کوستر - یلیوردی. ۱۸۶۵ ده آنقره‌ده ۲۵,۰۰۰ تورك، ۱۲,۰۰۰ ارمنی قتولیك، ۴,۰۰۰ ارمنی، ۳,۰۰۰ روم ، ۱,۰۰۰ قدر موسوی تعداد اولونیوردی. یانغین‌دن ، ارمنیلرله رومله‌رك عزیمتندن صوکرا آنقره‌نك مجموع نفوسی ۳۵,۰۰۰ راده‌سنه ایندی . ۱۹۲۳ ده‌بردن بره ۹۰,۰۰۰ مقدارینه چیقدی . شیمدی ۱۲۵,۰۰۰ تخمین اولونیور.

آنقره‌ده طبیعت‌ده ملایم ومسامحه‌کار دکل‌در. یازین پك صیجاق ، قیشین پك صوغوق‌در . یازین کونشك حرارتندن صیغیناجق کولکه‌لك بولونماز . قیشین برودته قارشی یا پك آزکومور بولونور ، یا هیچ بولونماز . کونش یازین طوپراغی قاصار ، قاوورور . اطرافه توزلر یاپیلیر. یاغمور یاغنجه سوقاقلر چامور دریاسی کسیلیر .

مع‌مافیه تورکیانك جمهوریتنك صادق اولادی، تورکیانك استخلاص واستقلالی ایچون بو بلده‌دن مجادله ایتدکلرینی ، مجادله‌ده بو بلده‌یه مربوط قالدقلرینی دوشونیورلر ، دائما بوشهره قارشی حس حرمت بسله‌یورلر. آنقره‌یی تورك مدافعهٔ ملیه‌سنك قرارکاه عمومیسی، تورك ملیت‌پرورلکنك کعبه‌سی عد ایدییورلر .

آنقره‌یی بکی بر معموره حالنه قویمق ایچون زمان ایستر ، پارا ایستر ، یوروملماز بر عزم وثبات ایستر . مصطفی کمال پاشا بو عزمك تمثالی‌در .

احتمال یکرمی سنه‌یه قالماز ، آنقره کنیش جاده‌لرنده اوتوموبیللر، ترامواياللر ایشله‌ین، یریرباقرلر، هیکللرله مزین بر بویوك بلده حالنه کلیر . دیکر شایان دقت بر نقطه دها وارکه آنقره‌نك تورکلره ایلك مرکز اداره اولماسی‌در .

عثمانلی ایمپراطورلغنك سقوطنه ، ۱۹۲۲ تشرین ثانی‌یه قدر عثمانلی پادشاهلری هپ بیزانس شهرلرنده باشادیلر . آناطولیده ایلك مرکزی ایقونیوم [قونیه] بر روم شهری ایدی. صوکرا، بروسه ، صوکرا ادرنه [« آدریه‌ن» ك شهری] ، صوکرا بیزانس. [« قونستانتن » ك شهری] هپ بیزانس بلده‌لری‌دی. سلطانلر بدایتدن سقوطلرینه قدر بو تورك شهرنده اوطورمادیلر .

شرقده شیمدی‌یه قدر قادین وارکك حیاتنك آری غیریلغی، طبیعی برحیات اجتماعی تنظیمنه مانع اولمیوردی . غرب مدنیتنك ابداع ایتدیکی شهر حیاتی بوراده انکشاف ایدمه‌یوردی .

حال‌بوکه تورکیادن اسکی حرم حیاتی قالقمش‌در . غربك مدنی حیاتی تورك حیات اجتماعیه‌سنك ناظمی اولارق قبول ایدلمش‌در . تعدد زوجاته خاتمه چکیلمش‌در ، حرملی، سلاملقی قوس قوجه متعدد دائره‌لی قوناقلر دوری قاپانمش‌در. تورکیا جمهوریتی آنقره‌یی کندی‌مفکوره‌سنه کوره انشا ایتمکده‌در . آنقره دیکر تورکیا بلده‌لرینه نمونه اولاجق ، آناطولی‌نك دیکر شهرلری‌ده آنقره‌یه، عینی زمان‌ده غرب معمورەلرینه بکزه‌یه‌جك.

[۱۱۶ نجی صحیفه‌ده‌کی مقاله‌نك دوامی]

کیدیورلر ؟... بش نومرولی کمرك دائره‌سنی صوره صوره یکرمی دقیقه قدر یورودك . کمرکه کیردك . نه‌دن صوکره اشیامز کلدی . مأمور صوریوردی :

— یکی اشیاکز وارمی ؟ سیغاره‌وارمی ؟ شکرله وارمی ؟

منفی جوابم اوزرینه صندیغمی آچدم. اوراده بر چفت یکی الدیون ایله برقاچ دفعه کیدیکم سوواره اسقارپینلرمی کوردی :

— لکن بونلر یکی دیمکدر ...

— سوواره اسقارپینلری دعوت اولندیغمز یرلرك خالیلری ویارکه‌لری اوزرنده چابوق اسکیمزکه ، الدیونه کلنجه ، ایچنه باقیکز ، کچن سنه پارسده آلدیغم مغازه‌نك اسمی وار .

کمرکجی اسقارپینلره مسلط اولمش ایدی . یکیدر دیوب کیدیور و یاکلش بیاننامه ویردیکز دیوردی . صبرم توکه‌یوردی :

— لکن موسیو ، بن اسویچره‌یه کیدیورم ، فرانسه‌دن ساده کچه‌جکم .

— اوحالده ترانسیت یاپارسکز .

یاننده‌کی بر مأموره سویله‌دی ، مأمور اوکه دوشدی ، تکرار سوقاغه چیقدق ، خیلی یورودك ، بر خصوصی نقلیه شرکتی دائره‌سنه کیردك بنی کوستردی :

— اسویچره‌یه ترانسیت اشیاسی وار !

دیدی . اشیام ۵۸ کیلوایدی ، بونك ۳۰ کیلوسی فرانسز خطلرنده مجاناً اولدیغی ایچون ۲۸ کیلوسنه ترانسیت اجرتی ویریله‌جك بن‌ده شوبلادن قورتوله‌جقدم . لکن نقلیه‌شرکتنك آدمی ، حساب یاپوب بکا :

— ۳۵۰ فرانق !

دینجه شاشیردم . ایشی عقلم آلمه‌دی . ۲۸ کیلویه بوقدر پاره ویرلمزدیدم. تکرار کمرکه‌دوندم، بنی کتیرن کمرکجی اصرار ایلیور ، بو تعرفه‌در بشقه چاره یوقدر ، یوقسه یکی پوتینلره جزا ویررسکز دیوردی . بنم تورك عنادم طوتمش ایدی ! جزایی ویره‌جکدم ، فقط کمرکجیلرله ترانسیت یاپان نقلیه بوروسی آره‌سنده قورولان دولابه دوشمیه‌جکدم . بو مشترکاً قورولمش بردولاب ایدی ؛ مارسلیادن بشقه مملکتلره کچوب کیده‌جك یولجیلر ایچون حاضرلانمش ایدی؛ شمدی آکلایورم: دهاوا یوردن چیقارکن بکا پارسه‌می یوقسه بشقه مملکته‌می دیه صورمشلردی .

کمرك دائره‌سنده معاینه مأمورندن بشقه البته بویوکی واردردیدم و اونی صوردم ، ایش درحال دکیشدی ، پوتینلری بردها معاینه ایلدیلر واشیامی کچیردیلر . بویله‌جه فرانسزلرك مارسلیا کمرکنده اوچ ساعت غائب ایتمش و قورولان دولابه ویریله‌جك ۳۵۰ فرانقدن قورتولمش ایدم . استاسیونده اشیامك نقلیه‌سی ایچون یالکز ۲۵ فرانق آلدیلر . شمدی دوشونکز؛ بن فرانسزجه بیلمسه ایدم ، مارسیلیایی طانیمسه ایدم ، مثلا هنددن ، یاخود مصردن کلش بر یابانجی اولسه ایدم ، نه اوله‌جق ایدی ، بنی مشترك دولابده صویاحقلردی !

۱ کانون اول ـ کیجه‌یی لیونده کوزل براوتلده کچیردم. صباحلین ایرکندن اسویچره‌یولی طوتدق. لکن فرانسه نه بهالی اولمش. بزم پاره‌ایله بر لیره‌یه ۲۸ فرانق آلنیرکن فرانقلرده کورولن دوشکونلك زماننده مملکتده تکمیل فیاتلر آرتمش ، صوکره فرانق یوکسلنجه یوکسك فیاتلر قالمش. اوتك ایچون شمدی فرانسه اوروپانك اك بهالی مملکتلرندن بریسی .. حتی اسویچره‌دن بهالی !

اسویچره حدودینه کلدك ، فرانسز کمرکی وپاسپورطمعاینه‌سی ایچون هیچ‌زیتندن ایتدیریلمز، محاربه زماننده اولدیغی کبی ایپلر آره‌سندن کچیروب آخرت سؤاللری صوردیلر ، یاریم ساعت صوکره جنوه استاسیونه کیرمش و اسویچره مأمورلری قارشیسنه چیقمش ایدك ، پاسپورط و کمرك معاینه‌سنك یاریم دقیقه‌ده بیتدیکنی کورونجه بو مبارك آدملری اوپه‌جکم کلدی .

* * *

۲۲ کانون اول ـ آرتق عودت ایلیورم . فقط فرانسه‌یه کچمیه‌جکم. جنوه، مونترو ، سمیلون وتورن طریقیله جنورا لیمانه ایتوب اورادن واپوره بینه‌جکم. بوقرارم نه‌اصابت اولمش... اسویچره‌دن ایتالیایه کچرکن پاسپورط و کمرك معاینه‌سی هپ ترن ایچنده اولدی ، جنورایه کلدك . واپوره کیرکن هیچ بر معامله و معاینه یوق ایدی . اسویچره‌یه کیتمك ایچین یاپدیغم فرانسه ترانسیتله ایتالیا ترانسیتی مقایسه ایلدم... لسانلرینی بیلدیکمز و سویلدیکمز و عرفان وادبیاتنه حیران اولدیغمز فرانسز ملتنك رسمی اداره خصوصنده پك چوق کری قالدیغنه حیفلندم. هیچ شبهه‌یوق‌که اسویچره‌لیلر ایتالیانلرله مشترکاً یاپدقلری قولایلقلری فرانسه حدودنده دخی یاپمق استدیلر ، لکن فرانسزلر بو معقول و مدنی حرکته یاناشمه‌دیلر !

ایتالیا فرانسه‌دن دخی چوق بهالی ایدی ، بر سنه اول دنیانك اك بهالی یری ظن ایدیلن اسویچره‌یی بهالیلقده ، فرانسه وایتالیا چوق کچمش ! بو نه ؟ جنوا لیمانده بر کشیلك اوطه ایکینجی صنف اوتلده کیجه‌ده ۱۲ تورك لیره‌سی! بر پاکت سیغاره ۱۸۰ غروش !! امان تیریاکیلر ایتالیاده سیغاره دومانی صاووررمنه قالقمیکز !

اشته مملکتمزك سیاحت یوللرینی کمرك و پولیسلریمزك معاینه‌سنی ایکیده برده استهزا ایدن و بزی دائما مؤاخذه‌دن ذوق آلان آوروپالیلرك مملکتنده کمرك و پولیس و صحیه معاینه‌سی بو حالده‌در. اونلر بوحاله محاربه‌دن صوکره دوشدیلر ؛ محاربه‌دن اولکی حالر کوزیمك اوکنه کلیورده زوللی آوروپا سکا نه اولدی دیورم ! بر بشقه ایتالیاواپوریله استانبوله کلدیکم زمان یولجیلر آره‌سنده زنکین ایکی اوستراليالی وار ایدی، پاپورطرلرنده تورك ویژه‌سی یوق ایدی؛ جزا اوله‌رق ایکی فاتی یعنی آدم باشنه اون تورك لیره‌سنی ویرمه‌مك ایچون بو زنکینلر قره‌یه چیقمقدن صرفنظر ایلدیلر . قدسه هاجی اولمغه کیدییورلرمش. اوغورلر اوله!

* * *

مصاحبه .. برآزده فنیه

معشوقه‌مك مکتوبی

موسیقی‌شناس قولاغی ـ موسیقی امتحانی ـ استانبولده ایلك فونوغراف ـ پلاوبیشیرمه‌سنی بیلمز ، چیه‌سنه‌یاپیلیر ـ موسیقی پارچه‌لری ، فونوغراف پلاقلری ـ اوبونجه‌یه قدر چال ـ سینه‌مالر ، ایکم صحنه‌لر ـ ادبیاتك اسراری ـ معشوقه‌مك مکتوبجی اوقوردکن ـ یکی بر اختراع ـ صدالی سینه‌مالر ـ « نامهٔ نوتنه » ، « نامهٔ کفته » ـ ترقیات فنیه ، عشق مکتوبلرینك یکی دوری .

بیلمم، اوزون سنه‌لر کچمش ایکن ناصل عقلنه کلدی‌ده « ثروت فنون » ده قدیم و قیمتلی بر دوستم ـ هرحالده بر وسیله دوشدی ـ کچنلرده بکا شویله خطاب ایتدی :

— موسیقی درسی آلمغه قالیشمش‌سك . آلمان پروفسورك سنی امتحانه چکمه‌سی اوزرینه بوندن واز کچمش‌سك . بونی بکا آکلاتمش‌دك . وقعه‌یی هیچ اونوتامیورم .

وقعه بنم باشمدن کچمش . بر آرقاداشم اونوتامیور ، بن ناصل اونوتابیلیرم . وقتیله آلمانیاده تحصیلده ایکن ، لیلی بر مکتبده ایدك . مکتبده بر پیانو ، برده استاد موسیقی واردی . آرزو ایدن طلبه‌یه اجرت آلنیماندن بادهوا موسیقی درسی ویریلیوردی . بن بو فرصتدن استفاده ایتمك ایسته‌دم . بوآرزویی اظهار ایتدم . موسیقی معلمی پروفسور هایمه‌ردیاناشدم . حسن قبول کوستردی . درسه باشلادق . کندی تعلیم پیانوسندن باشقه ، کونك معین ساعتلرنده طلبه‌نك ممارسه‌سی ایچون‌ده آیری بر پیانو واردی . نوبت قایمق ایچون طلبه آراسنده اوفاق تفك معارضه‌لر اولیوردی اما ، هپمزده، اکرجدی غیرتمز، عزممز وارسه مشق ایده‌جك وقت وفرصت بولیوردق . آراردن بلکه بر آی قدر زمان کچدی . بن نه‌زمان اوکره‌نمش اولدیغم درسی تکرار ایتمك، یکی درس آلمق ایچون استادك یانه کیتسه‌م ـ استاده پك سویلمش ، دوست اولمش اولدیغمز ایچون ـ بشوش بر سیما ایله کیده‌ردم.. فقط استاد کیتدکجه صانکه بن‌دن صوغویورمش کبی بر طور آلیوردی. برکون بن درسمی ویروب یکی درس آلمق حاضرلغنده ایکن او باشقه دورلو داوراندی .

— سن شویله ، دیدی ، اوطور ، بن چالایم ، سن دیکله !

پیانو باشنه کچدی . اینجه‌لی ، قالینلی ، کاه کورولتولی ، کاه پك اینجه پرده‌لرده کزینیرجه‌سنه پك خفیف نغمه‌لی برشیلر چالدی وصوردی :

— ناصل ، بو چالدقلرم سن‌ده ایی برتأثیر حاصل ایتدی‌می ؟

شویله کندیمی برطارتدم، کمال صفوتله جواب ویردم :

— دوغروسی، خواجه‌م، برشیٔ آکلامادم.

— اویله ایسه شونی‌ده دیکله :

یکی برپارچه‌یه باشلادی. نجه‌شاقراق برشی.. حوپلاماء ظیلاما وار . صانکه آراده‌ده غوغالاشما ، خیرلاشما وار ..

— بوکا نه دیرسك ؟

— خوش برشیٔ . کیف ویریور .

— ایلك چالدیغم ، پك یوکسك بر پارچه ایدی. ایکینجیسی نوطه‌سز ، آهنکسز ، برموسیقی شناسك قولاقلرینی طیرمالایان برجورجونا . یاوروم، سکا قطعیاً نصیحت ایده‌رم. بوقولاقلر سن‌ده اولدقجه صاقین حیاتکده موسیقی اوکره‌نمکه قالقیشما !

بو نصیحتی طوتدم . بن‌ده قالقیشمادم . فقط بوحیات‌ده ، انسان ، قولاقلری موسیقی شناس قولاغی اولماسه‌ده، موسیقی‌یی روحی احتیاجاتندن طی ایده‌مه‌یور .

فلسطینك جنوبلرنده مصر حدودینه دوغرو، اوچ دورت آی چادر آلتنده بر عمر کچیرمشدم. عود ، کمان ، قانون بونلر غایهٔ خیال.. بر دف ، بر داربوقه ، بر دونبه‌لك .. بونلره اویله‌برحسرت واشتیاق حاصل اولمشدی‌که ... چوللرده سیار کزه‌ن ، ناصلسه چادرلریمزه مسافر دوشن ایکی چنکانه قیزی خواننده و رقاصه ایله بر عودجی ، بر دفجی ایکی قبطی‌یی ناصل اعزاز ایده‌جکمزی بیله‌مه‌دك . عودك زیرتلاق مضرابلری ، قیزلرك چاتلاق سسلری بزه لاهوتی کلدی‌دی . مست اولمشدق .

موسیقی ایله علاقه‌دار اولمامق نصیحتیله عامل اولمق باشقه ، بو احتیاج‌دن وارسته قالابیلمك ینه باشقه ..

بیلمم قاچ سنه اول ، ایلك دفعه استانبوله، خدیویال اوتلنه بر فونوغراف کتیرمش اولان بری، مطبوعات ارکانی اوراید دعوته‌دیکلتمش‌دی. او زمان دها فونوغرافلرك پاویونلری یوق‌دی . قوجه بر ماکنه‌نك اطرافنه سکز اون کیشی دیزیلیور . قولاقلریمزه ماکنه‌یه مربوط لاستیق بوروك قولاقلرك دلیکلرینه اویدورولاجق ایکی چتال اوجلرینی اویدوریور ، اویله دیکله‌یوردك ، بزه او زمانك مشهور مغنیه‌سی « آده‌لیناپاتی » نك نشیده‌لرینی دیکلتمشلردی . دیکرلرینی بیلمم؛ بن او صدانك آهنکیله ، تأثیریله غشی اولمشدم . بو یکی ایجاده‌می ، بو آهنك و صدایه‌می حیرت ایده‌یم ، شاشیرمشدم .

فونوغرافلر ، غراموفونلر تکمل ایتدکجه بن‌ده قولاقلریمك استعداد سزلغندن متأثر اولمامغه باشلادم . حتی او کچمش وقعه‌یی بیله اونوتدم .

کیتدکجه آکلادم‌که برآدمك قولاقلری موسیقی شناس قولاغی اولمایابیلیر. یعنی موسیقی‌یه استعدادی اولماز ، بو آلت موسیقی چالماسنی اوکره‌نه‌مز ، بالذات تجربه‌مه‌کوره بوآدم ایچون موسیقی سه‌ومز، دنیاه‌مز . بلکه عجمیجه سه‌ودیکی ایچون کورینه سه‌ودر .

پلاو پیشیرمه‌سنی بیلمم‌ده ، عمرمده برکره پلاو پیشیرمه‌مشم‌درده پلاوه قاشیق آتماسنی چوق

دوامی ۱۲۱ نجی صحیفه‌ده‌در

تقویم یاپراقلرندن :

سورونه صنبه

سورونه ، آن مماتك ایرشدی نافله‌در
اجل دیدیکلری قانونه قارشی تدبیرك ؛
سورونه ، ایشته مزارك قازیلدی بیچاره ،
عدم‌روابدی ساحه‌سنده تقدیرك !

* * *

دکیل سنك ، بوتون اعصاره حال وشانیله
مدار فیض و تعالی سنین عرفانك
وجودی قالمادی ؛ بیکرجه مبداء تاریخ
کومولدی ظلمتنه فسحه‌زار نسیانك .

* * *

سورونه ، بر رقم ایسه‌رسه‌ك ایشته حاضردر
یاپیشدی آلنکه حتی ؛ زمان اولورکه بشر
اوقور افولکی سنك مزار زارکده ،
سنك‌ده نامکی برلحظه‌جق تخطر ایده‌ر .

* * *

بو، برحیات ایسه، هیچ قورقما، سن‌ده مظهرسك
او وهم صرفه ، اومضحك نشانهٔ عدمه ؛
فقط سورونه ، شو صارصاق ، بیتیك وجودکله
یاتوب ممربنه آتی‌یه سد راه ایتمه !

۲۹ کانون اول ۹۲۶

علی اکرم

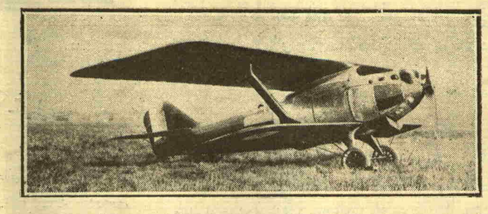

پارس دن بحر محیط هندی ساحلنده جاسق لیمانه قدر (۶,۴۵۰) کیلومتروی بلا توقف قطع ایده‌رك مسافه مسابقه‌سنی قازانان ۵۰۰ بارکیرلك « هیسپانوسوئیزا » موطوریله مجهز « بره‌که » طیاره‌سی .

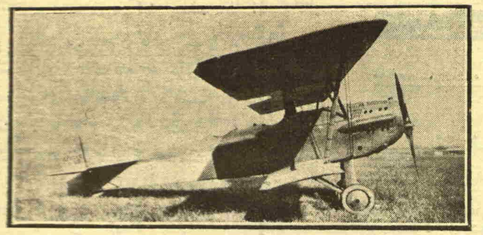

۴۲ ساعت ظرفنده بحر سفیدی و برچوق شهرلری دور ایده‌ن ۴۵۰ بارکیرلك « لوره‌ن دیتریخ » موتوریله مجهز « پوته‌ز » طیاره‌سی

طیاره‌لرده ترقیات

طیاره‌جیلك متمادی بر انقلاب ایچنده‌در . همان هرآن بر خطوهٔ تکامل آتمقده‌در.

طیاره‌مسابقه‌لرنده ، اعظمی بر موفقیت استحصال اولوندی ، دیرکن اعظمی وسطی‌یه دوشیور. دها بویوك بر موفقیت آرقه‌ده‌کیلرینی براقییور . بوکون طیاره‌مسابقه‌لرنده دورت وجهله تعقیب اولونیور. بری ساعتده سرعت . هرهانکی بر طیاره‌نك بر ساعت‌ده قطع ایتدیکی کیلو متروسافه ایله دیکرلرینه تفوق بر طیاره‌نك هواده الك یوکسك بر طبقه‌یه قدر ترفعی ، طیاره‌نك بر طیران‌ده زمینه نزول ایتمه‌دن اوزون مدت هواده تحملی ، بر طیاره‌نك بلاآرام الك اوزون مسافه‌یی قطعی .

حرب‌دن اول طیاره‌لرك واراپیلدکاری الك یوکسك ارتفاع ۵۸۸۰ متره ایدی . ۱۹۲۰ سنه‌لرنده بو ارتفاع ۸۱۵۵ متروی بولدی . ۱۹۲۶ سنه‌سنده طیاره‌لر جوهواده ۱۲۴۴۲ متره ارتفاعه چیقدی .

۱۹۲۰ ده ساعت‌ده طیاره‌لرك سرعتی ۲۶۸ کیلو متروی بولمش ایکن ۱۹۲۶ ده بو سرعت ساعتده ۴۴۸ کیلومتروی ایریشدی . ۱۹۲۰ ده بر طیاره بر حمله‌ده متمادیاً ۱۴ ساعت ۱۹ دقیقه بر زمان طیران ایتمشلردی . ۱۹۲۶ ده بر طیاره بلا توقف ۴۵ ساعت ۱۱ دقیقه اوچدی .

مسافه‌یه کلنجه ۱۹۲۰ ده حرکت ایده‌ن بر طیاره ۱۹۱۵ کیلومتر و مسافه‌یی بردن قطع ایده‌رکن ۱۹۲۶ ده (۴۴۵۰) کیلو متر و مسافه قطع ایتمش‌در .

طیاره‌جیلکك کوندن کونه بورقیانه بدل ، دیکر جهت‌دن تجارت طیاره‌لرینك تنظیمی ایچون صوك درجه غیرت صرف اولونتقده‌در. حتی طیاره سفرلری دنیا یوزنده هنوز تامیله بر صیرایه قونولامامقله برابر ، مثلا موسقوادن جنوبی آمریقایه کیده‌جك اولان بر آدمك ـ بو سنه ایچنده واقع اولدیغی کبی ـ چهار شنبه صباحی طیاره ایله موسقوادن حرکت ایتمه‌سی ، بازار کونی غربی آفریقاده داقارلیانه وارماسی ، اوکون بولیماندن جنوبی آمریقایه حرکت ایده‌ن ترانس آتلانتیق وابورینه یتشمه‌سی برشیٔ‌در. موسقوادن داقاره‌درت کونده‌که قارا یولی ایله لااقل اون بش کونلك بر یول‌در.

بو سنه ایچنده ، فرانسه‌نك « بورژه » طیاره قرارکاهندن ۳۰,۰۰۰ طیاره یولجیسی کچمش‌در ،

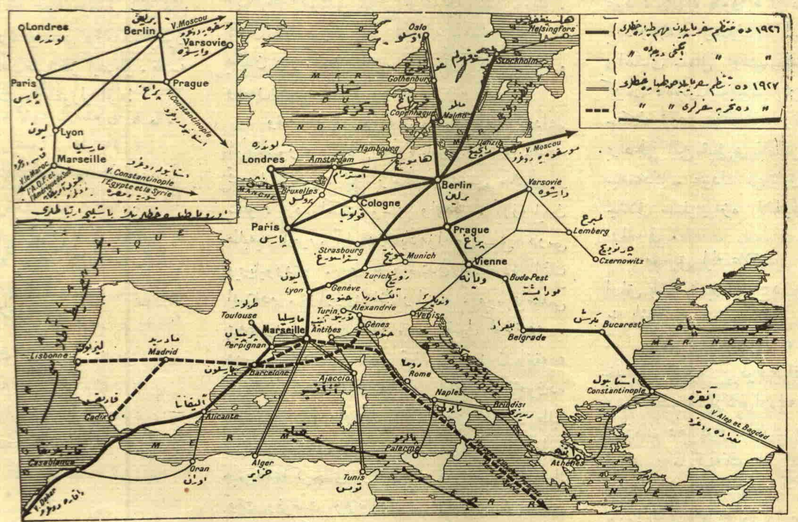

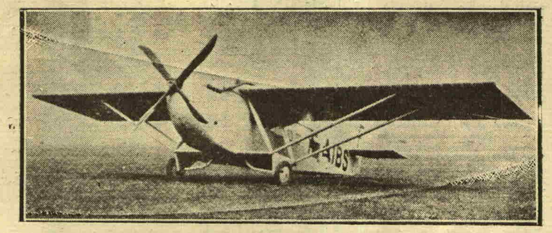

۱۹۲۶ سنه‌سنده پارس قولونیا ـ برلین خطنده منتظماً سیر وسفری تأمین ایدن (۵۰۰) بارکیرلك موتورله مجهز فارمان طیاره‌سی

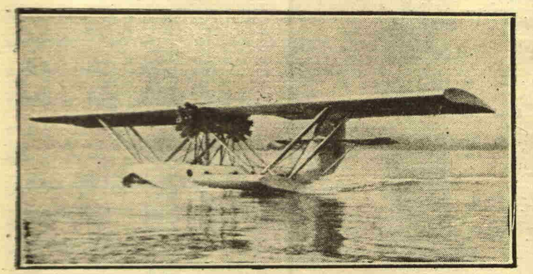

بلا توقف مارسلیادن جزایره بحر سفیدی کچن هربری ۴۲۰ بارکیرلك ایکی موتورله مجهز (لاتاقوئه‌ر) دکز طیاره‌سی

بویله‌جه طیاره‌لرله ۱,۵۰۰ طون حموله طاشینمش ، بونك اجرتی (۲۰۰) میلیون فرانق طوتمش‌در.

۱۹۲۶ سنه‌سی اغستوسنك بر هفته‌سی ایچنده پارس ایله لوندره آراسنده هوادن طیاره‌لرله سیروسفر ایده‌ن یولجیلرك مقداری ۱,۰۳۹ در .

بر سنه‌ده اوروپاده نقلیات دوره‌لرینك قطع ایتدکلری مسافه (۲۰) میلیون کیلومتروی بولور. هر ایکی کونده‌بر ، خط استوا اوزرندن اوچ دفعه دور عالم سیاحتی اجرا ایتمکه معادل‌در . سفرلرك انتظامنه کلنجه یازموسمنده یوزده ۹۷ ـ ۱۰۰ انتظام سیروسفر تأمین ایدلمش‌در . قیش موسمنده یوزده ۹۲ـ۹۵ درجه‌سنده بوکا موفقیت حاصل اولمش‌در .

۱۹۲۶ سنه‌سنده اجرا اولونان بر چوق طیاره تجربه سفرلرندن صوکرا ۱۹۲۷ سنه‌سی ایچون سیر وسفر تأسیسی تصور اولونان خطلرك باشلیجه‌سی لوندره‌دن پارس ، قاهره یاخود استانبول ـ سوریه طریقیله هندستان طیاره خطی‌در.

پارس ـ برلین ـ موسقوا طیاره خطی یکینه قدر تمدید ایدیله‌جکدر . آوروپاده الیوم منتظماً سیروسفر یاپیلمقده اولان باشلیجه وایکنجی درجه‌ده خطرله کله‌جك سنه تجربه سفرلری اجراسی دوشونولن خطلری کوستره‌ن بر خریطه‌درج ایدییورز. آوروپانك کوچوك ساحه‌سنده نه قدر طیاره خطلری تأسیس اولونسه‌ینه بونلر بوتون یر یوزنده تأسیسی تصور ایدلمکده اولان بویوك خطلره نسبتله اهمیتسز قالاجق‌در .

کرك سرعت وکرك مسافه جهتیله طیاره‌لرجه اجرا اولونان مسابقه‌لرك نه نتیجه‌لر ویرمش اولدیغنه دائر یوقاری‌یه درج ایتمش اولدیغمز بر فاج رقم طیاره سفرلرینك آززمان ایچنده بوتون دنیاده نه بویوك بر اهمیت کسب ایده‌جکنی کوسترمکه کافی‌در .

بلکه طیاره‌لرك بو ترقیاتی انسانلرك بری برینی دهاایی طانیماسنه ، انسیت بشریه‌نك بر قات دها آرتماسنه ، احتمال خصومتلرك عد اوتلرك‌ده بر آز اکسیلمه‌سنه یاردیم ایده‌جکدر .

بوسنه فلمنك طیاره شرکتی طرفندن بوتون خطلرنده استعمال اولونان ۴۲۰ بارکیرلك ژوپیتر موتوریله مجهز « فوکر » طیاره‌سی

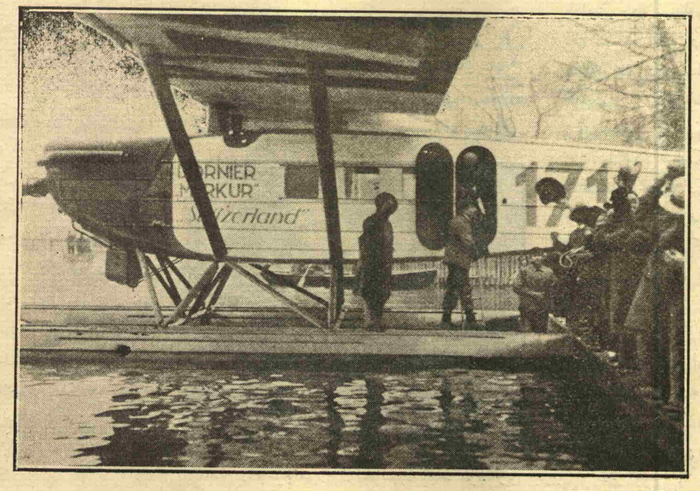

آفریقایه دوغرو اسوپچره طیاره سفری

اخیراً اسوپچره‌ده یالکز سپور مقصدیله دکل ، عینی زمان‌ده علمی تدقیقاتده بولونمق اوزره آفریقایه بر طیاره سفری ترتیب ایدلمش‌در. بوسفر ، دورینه سیستمنده بردکز طیاره‌سیله اجرا اولوناجق اسوپچره‌نك الك مشهور طیاره‌جیلرندن ملازم اول « والتر میتلهولچر » ك اداره‌سنده بولوناجق‌در . « شوبترلاند » اسمنده‌کی بو طیاره ۷ کانون اولده زوریخ‌دن حرکت ایتمشدر. کذرکاهی شودر : پیزا ، نابولی ، آتنه طریقیله نیل وادیسی . قاهره ، ام درمان ، خرطوم ، کیلیما نجارو ، ویقتوریا کولی ، دوربات ، امید بورونی .

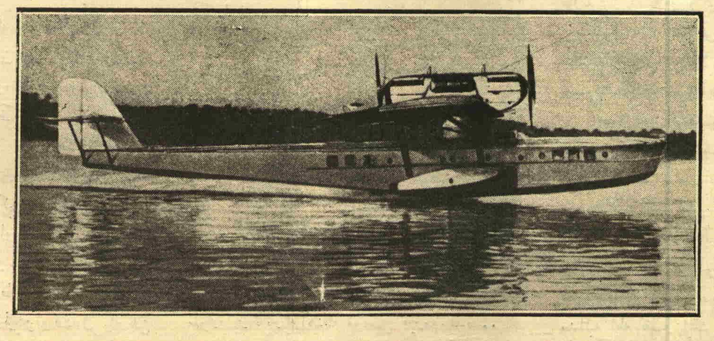

قونستانس کولنده هم طیاره هم قانو حالنده سیر سفر ایدن آلمان « دورنیرفه‌رکه » بویوك طیاره‌سی قونستانس کولی برطرفدن آلمانیا ، برطرفدن اسوپچره واوچنجی طرفدن آوستریا آره‌سنده بر بویوك کولدر.

---

۱۱۹ نجی صحیفه‌نك دوامی

اعلی بیلیرم . پیشیریجیلك جهتیله دکل ، ییجیلك جهتیله بکا پلاوجی دیسه‌لر صانیرم‌که ، بو توجیه بلاوجیه اولماز .

ایصارلادیلغم آیاق قابی آیاغمه کلمز ، آیاغمی صیقار وبوزه‌رده قوندره‌جی‌یه آچیقجه « بواولمامش . بکه‌نه‌دم . » دیرسه‌م ، قوندره‌جی‌ده بکا : بکه‌نه‌دك‌سه ، افندی ، اوطورده کندك دها اییسنی یاپ ! « جواپنی ویریرسه بو جواب‌ده هیچ عقل ومنطقه صیغماز .

کندیمجه بر اعترافم وارکه اوده ، یوکسك بر ضیافت موسیقی‌دن آداب وارکانیله ، لذتیاب اولدیغم نادر ایسه‌ده ، فونوغراف ماکنه‌لری صلاح بولدقدن ، دورلودورلو پلاقلر میدان آلدقدن صوکرا ـ کندیمه کوره ـ موسیقی‌یه دویغمه باشلادم .

زمان زمان مثلا بر موسیقی پارچه‌سنه مفتونیتم آرتاردی. کچیجی سودالره طوتولورجه‌سنه .. مثلا « قارمن » ك مدخلنه ، طاغلق ، قایالق ، اورمانلق آراسندن چیقان « میقانه‌للا » سنه ، نیازمند

و اینکار شرقیسنه... بعضاً بو شرقی سیرجیلرك کو رو لتوسیله تکرار ایتدیریلیر . اکثریا نوبتنی صاوار کچردی. «تراویاتا»نك شامپانیا ، «فائوست»ك چیقریق صحنه‌لری ، « ریغولتو » نك دونناموبیلی ، «ماسقوت» ك قوقله‌نك اسراری شرقیلری ده بویله..

اون بش دفعه کوردیکم براوپه‌ره‌نه برشرقیسی ایچون اون آلتنجی دفعه کیده‌ر ، ینه اوکادویمادن ، متحسرانه دونردم . یکی ویانه اوپه‌ره‌تلری بو قدر حسرت چکدیرمه‌دی . بونلر رغبت بولونمیه‌یه قدر ذوقه کیده‌ن بر پارچه‌سنه دویمق ، قاتمق بوللری ده بولونمش‌دی .

« لادی دوبوهمم » ك قارلی هواده خسته قیزه علاج آلمق ایچون پالطوسنی صاتمغه کوتوره‌ن زواللی‌نك پالطوسنه نشیدهٔ وداعنی ، برفونوغراف ماکنه‌کز وارده ، برده بونك پلاقنی آلدیکزمی ، ایسته‌دیککز قدر چه‌ویریر ، دیکرسکز . « قونت دولوکسنبورغ » ك « مه‌دلقاین ، مه‌دل قلاین » نی قاچ دفعه آرزو ایدرسه‌کز تکرار ایتدیریرسکز .

خوان‌ونمادن دوبونجه ، پاطلانجه ، تیتسیننجه‌یه قدر یرجه‌سنه دکل ، بر پلاف ، هندی دولماسی ، بیل‌باشی بودینغاسی کبی معده‌کزی شیشیرمه‌دن ، بیقدیرمه‌دن سزه دویادویا روحی غدا کزی ویریر .

خیلی سنه‌اول برآقشام ، استانبولدن اوزاق ، هجری بر پرده‌ایکی آرقاداش ، ساعتلرجه قارشیمزده بر فونوغراف ، عینی زمان‌ده استانبول خاطره‌لرینی یاد ایدییورمشز کبی ، بیقمادن ، اوصانمادن :

قاباغی‌ده بویمه طاقارم ،
خوواردالی کوزندن چاقارم .
آدیشغا ، دیشغا ، دیشغاباق
اسمر یارم ، بکا باق .

یاخود :

أفه‌یم سه‌وه‌دم بن ذوق و صفایی
غم بیلمم بن نه‌ایمش ، آندم بن جفایی

پلاقنی بیلمم قاچ دفعه چه‌ویردك !

* * *

فونوغراف پلاقلری ، کیف‌آور قهوه‌رنکلی ، بوره‌کی ده‌لیك ، او دائره‌جکلر انسانه نه‌حزنلی زمانلرنده تسلیلر ویرییور ، نه طاتلی خاطره‌لر یاد ایتدیرییور .

فونوغراف پلاقلریله بویله‌جه برآزانسیت ایتدکدن ، اونلرله دردلشمکه باشلادقدن صوکرا ، انسانلرك بازی ایجادینی نقصان کورمك وهمنه دوشدم . کتابلر ، مجموعه‌لر ، غزته‌لر فکرلری ضبط و سزه لایعد دفعه تکرار ایدن بر نوع فونوغراف پلاقلری‌در . افاده ایتدکلری ، سینه‌ما لوحه‌لرینك آبکم حادثه‌لر کوستردکلری کبی ، ابکم فکرلردر . برسینه‌ما فیلمی نظرلریمزی اویالیور . بزه وقعه‌لر ، حکایه‌لر ، رومانلر ـ صمت و سکون ایچنده ـ نقل ایدییور . کورولتوسز ، پاطیردیسز ، یعنی عادات وعنعنات حیاته مغایر ، کوزلریمز اوکندن کچیریلن صحنه‌لرزه هیجانلر ویرییور . درین برعشق رومانی‌ده ، اربابنه کوزه ، بر ریاضی ویا فلسفه کتابی‌ده بویله . کوشهٔ انزواسنده ، حجرهٔ اشتغالنده کتابیله باش باشه قالان ، سکوت ایچنده ، روحی فورطنه‌لر کچیریر ، آجی طاتلی آنلر یاشار ، فکری اندیشه‌لره ، دغدغه‌لره دوشر ، یاخود بی پایان ذوقلر دویار .

سینه‌ما مراقلیلری آراسنده ، اویله ظن ایدییورزکه ، برچوقلری مؤثر بر لوحه قارشیسنده غیرارادی واختیاری ، یالکز کوزلرینه قانه‌میورلرده برسس ایشیتمك ، حال وطورندن ، حرکتندن ، اشمئزازات وجهیه‌سندن آه وانینه شاهد اولدقلری برقیزك صداسنی ، بکاسنی‌ده دویمق ایسته‌یورلر .

سینه‌مالرده تعلیملی برکوپکك دیواردن دیواره آتلایشنی ، برجانی‌نك آرقه‌سندن فدا کارانه قوشوشنی ، جانی‌نك کورولتوسی ایشیدله‌دن دومانی کوروولن ایکی‌ال سلاح صیقماسنه رغماً ینه اونی یاقالاییشنی ، دالاییشنی ، ـ پرده‌یه منعکس بو خیالاری ـ ال چیرپارق آلقیشلایان سیرجیلره نه دیرسکز؟ هرحالده بوحرکتلری ، اوتومانیاتیزمه ایله سلاح سسنی دویمالرینی ، کوپکك منتقمانه عوعوه‌لرینی ، جانی‌نك کفر و شتملرینی ایشیتمه‌لرینی تعقیب ایتمش اولمالی .

مادام وموسیو مورثون جونسون ایجاد کرده‌لری اولان فونوغراف جهازینك قارشیسنده

سینه‌مادن غیراختیاری صدا بکله‌ندیکی کبی ، برکتاب‌دن ، برغزته‌دن بیله بویله بر انتظاره ، یاخود تمنیٔ محاله‌دوشولوبور . فصیح وبلیغ برخطیبك ایراد ایتدیکی نطقی برغزته ستونده اوقویورز . برمعلمك تقریرلری ضبطی برکتابده کورویورز . فقط او خطیبك ، اومعلمك سوزلرینه تأثیرویرمك ، فکرلرینی دها ایی تشریح ایتمك ایچون ، صداسنی کاه حزینلشدیرمك ، پسلشدیرمك ، کاه او صدایه برجلادت ویرمك صورتیله ، حاصل ایتدیکی اهتزازلری ، تعریف و توصیفده سوزلرینه معاون یاپدیغی طورلری ، حرکتلری ، وضعلری‌ده کلمه‌لر ، سطرلر آراسنده عادتا آرایورزده بولامیورز .

احتمال ادبیاتك بوتون اسراری بوراده ! مقتدر قلمك ، پارلاق اسلوبك موفقیتی کلمه‌لرك معنالریله روحك شوق انکیز وهیجان آمیز اهتزازاتی صنایع ادبیه‌وبدیعه‌نك یاردیمیله مزج ایده‌بیلمه‌سنده ، سوزه بر تأثیر وآهنك موسیقی ویرمه‌سنده ..

مثلا پك حرارتلی چاغمده ، حیاتمك آتش سودا ایله یاندیغی برآنده معشوقه‌م‌دن برمکتوب آلیورم . بو مکتوب بنم ایچون اك یوکسك ادبیك ، اك بویوك شاعرك اك بدیعی برصحیفه‌سندن ، اك لاهوتی بر شعرندن دها قیمتلی‌در . کوزلرم اونك هر کلمه‌سی اوزرنده دورور ، شکل وترسیمنده بیله برلذت آرار . هرکلمه‌نك معناسنی روحنه برذوق یاتمق ایستر . صانکه کلمه‌لر کوزلریمك اوکندن صیرا ایله کچدکجه هر بری برحام عشق صونار . شامه‌م ، ذائقه‌م ، حتی لامسه‌م باصره‌می قیصقانیرجه‌سنه ، بنی تهییج ایدر ، مکتوبنی کوزلرمدن چکر ، دوداقلریمه کوتورورم ، اوپه‌رم ، اوپه‌رم . معشوقه‌مك بارمقلری تماس ایتمش اولان کاغدی قوقلارم ، قوقلارم . کاغدی اللرم آراسنده صیقیشدیریرم ، باغریمه باصارم ، قلبمك ضرباتنی دیکله‌رم . مکتوبه ینه دویامام . تکرار تکرار اوقورم . مکتوبنك هر کلمه‌سنی ، بکا یازاجق یرده سویله‌مش اولسه‌یدی ، ناصل برادا ایله سویله‌یه‌جکنی دوشونورم . هانکی کلمه‌لرده ، هانکی جمله‌لرده صداسنك غلیان حسیاتله اهتزازه کله‌جکنی ، هانکی نقطه‌لرده بکا دها ملتفت ، دها رحیم وشفیق کورونه‌جکنی تصور وتخیله دالارم .

بلکه‌ده بویله‌مکتوبلر قارشیسنده ، پرخلجان دالغینلقلر ایچنده دیمشم‌در : آه ، اوله‌یدی‌ده ، بومکتوب برآزده فونوغراف پلاق اوصافنی حائز اوله‌یدی ، بوندن سوکیلیمك صداسنی‌ده ایشیده‌یدم ، نفخ حیاتنی دویایدم !..

* * *

دیمه‌مش بیله اولسه‌م ، دیمش اولایم . چونکه بو تمنی‌مك بوکون حصولنی کورمش اولوبورم . بنم کبی :

چکیلدم بزم الفت‌دن ، کسیلدم عیش وعشرت‌دن
حضور الله تقدیمه سزا بر ارمغان اولدم .

دیه کهنه عاشقلره بر فائده‌سی اولامامه‌ده مستقبل عاشقلر حسابنه سه‌وینیورم . ناصل ؟.. مادام و موسیو « مورثون ـ جونسون » اسمنده برقادین قوجه فونوغرافه عائد براختراعلرینك برائتی پارسده آلمشلر . اخیراً بواختراعی صوربون دارالفنونی صدا مؤسسه‌سی مدیری پروفسور « په‌رنو » دعوت ایتدیکی بر هیئت علمیه‌یه ایضاح ایله تجربه‌لرینی یاپمش . کوسترمش . بو تجربه‌یه دائر یازیلاق یازیلردن آکلاییورز که مادام وموسیو « مورثون ـ جونسون » ك اختراعی سینه‌ماجیلق وفونوغرافجیلق عالمنده بویوك بر انقلابه سبب اولاجق .. عشق وسودا عالمنده‌ده .

مورثون جونسون ، حربدن اول پارسده یرلشمش ، برقاچ تابلوسی تقدیرله قبول اولونمش ، حرب‌زماننده خدمت عسکریه‌سنی فرانسه‌ده آمریقا اردوسنده ایفا ایتمش برذات . ذوجه‌سی برفرانسز قادین . حرب زمانده سنه‌لرجه بر ایتامخانه‌ده چالیشمش . ترقیاته تشویق جمعیتی اعضاسندن ، بو خصوصه‌کی غیرتنی صوربون دارالفنونی کومموش مدالیه ایله تقدیر ایتمش .

ایشته بو زوج ، زوجه‌نك اختراعی : صدایی بیلدیکمز دائره‌وی مدور فونوغراف پلاقلرنده ضبط ایده‌جك یرده ضیا کبی ـ جهازلری واسطه‌سیله ـ

سینه‌ما شریدلرینه مشابه شریدلرده ضبط ایدییورلر . بونلرك دوشوب قیرلمق ، چیزلمك تهلکه‌لری یوق . بر فونوغراف پلاقنك محتویاتنی ٤٠ متروالق بر فیلمده ضبط ممکن اولوبورکه بوده اوچ ساتمترو تخننده یدی ساتمترو قطرنده جیبه کیره‌ر ، قیرلماز ، قولایجه هر طرفه نقل ایدیلیر قاله‌تا کبی بر شی اولوبور . بو فونوغراف فیلمنی بر قاچ یوز متروا وزاتمق ، تمامیله برقونسری ضبط ایتمك ، بلافاصله تکرارلامق قابل .

پروفسور « په‌رنو » صوربون‌ده دعوتلیلری قارشیسنده «لافونتن»ك قارغه ایله تیلکی منظومه‌سنی انشاد ، مورثون جونسون جهازیله ضبط ایتمش ، بردقیقه کچمه‌دن بونی فونوغرافه قویمش .. پوروزسز عیناً ، بوتون نکته‌لریله صدانك کافهٔ آهنکیله تکرار ایتمش .

بو اختراع هم فونوغرافجیلق ، هم‌ده سینه‌ماجیلق‌ده پك مهم کورولوبور . شیمدی‌یه قدر صدالی سینه‌ما فیلملری ایچون چوق چالیشیلدی . موفق اولونامادی . حال بوکه عینی زمان و آنده هم فونوغراف ، هم سینه‌ما فیلملرینی آلارق بونلریه وصول ممکن . صدا وضیا فیلمی برآراده ..

دوستلر ، سودا زده‌لر آراسنده یازلمش مکتوبلر برینه سویلنمش مکتوبلر تعاطی اولونابیله‌جك . « نامهٔ نوشته » لرك یرینی « نامهٔ کفته » لر طوتاجق . پوسته‌لر بونلری قولایجه نقل ایده‌جك .. معشوقه‌مك فونوغراف مکتوبی ایله اوزاقلردن اونك طاتلی صداسنی ایشیده‌جکم ، زمزمهٔ روحنی دیکله‌یه‌جکم ، فریاد وعشقنی دویاجغم .. دیلك اوجنه کلسه‌ده : « ایواه‌که یزدن کچدی ! » دییه‌م . ترقیات فنیه‌نك سودا زده کنجلره احضار ایتدیکی بو سعادتی قیصقانمام !.

محمود صادق

سون کوزلر

کیجه‌یدی انکینلرده.. درین ، سیاهدی کوکلر...
قارا کاقلر ایچندن بیلدیزلر ، برر ، برر
اوزاقلاشان کوزلرك یرلرنده کولدیلر ؛
اونلر کبی سسسزجه قلبلره کومولدیلر .

کچدی بویله ساعتلر کوز کوزه ، افقلرده ...
یالواریشه بکزه‌ین سسلر واردی روزکارده .
تیتره‌ین باقیشلری سوزکن اوزاقلرده ،
کیجه‌نك صوك ایزلری سیلیندی دوداقلرده ...

مبهم ایکیلتیلری بیتدی ، هپ بوغولاندی ...
بر چیزکی .. تا ایلرده . قوبولاشان برقاندی ..
کوزلرده ابدیاً سونرکبی قاپاندی ...

کیرپیکلری صوك دفعه اونلر ایچون بوکولدی .
اونلری کورور کبی درینلکنده کولدی .
صباح ، افقك سسنده بر بسته‌دن دوکولدی ...

ضیا

سعید پاشانك اسباب انفصالری

بو مسئله‌یه اودرجه عطف اهمیت ایدلمه‌سی ایسه مقصودیه‌خانی نامیله معروف برخانه‌دائر اولان بودعواده « مقصود » لفظی «مراد» معناسنه و «خان» لفظی‌ده پادشاهلره اضافه ایدیلن « خان » معناسنه النه‌رق بوبابده باب مشیختجه دردست رؤیت اولان دعواده تواتر ینه‌سی اقامه‌ایدلمك ایسته‌نلمه‌سی اوزمان هنوز حال حیاتده بولونان سلطان مرادك صاحب حق اولدیغنه دائر تواتر بنیه‌سی اقامه‌سیله اعادهٔ سلطنتی ایچون فتوی اعطاسی مقصدینه حمل اولونه‌مه‌سندن منبعث بولونمش و بویوزدن شیخ‌الاسلام ایله برابر صدراعظم‌ده ورطه‌یه اوغرامشدر .

سعید پاشا دامادی نوری بکك مشار ـ الیه‌دن نقلاً روایتنه نظراً کامل پاشانك عزلی ذهن شاهانه‌ده تقرر ایتمه‌سی اوزرینه سعید پاشا حضوره جلب وسالف‌الذاکر مقصودیه خانی دعواسی تشریح ایله صدارتی قبول ایده‌رك همان باب عالی‌یه بالعزیمه کامل پاشایی تحت محاکمه‌یه آلدیرمسی اراده اولونمش ایسه‌ده بوبابده‌کی عرضحالك اصولاً باب مشیخته حواله ایدلمش اولمه‌سندن طولانی ایشده موجب محاکمه برجهت کوره‌مدیکنی عرض ایتمه‌سیله ذات شاهانه ، سز بوراده انتظار ایدیکز دیه‌رك دیکر اوطه‌یه کیدوب یارم ساعت صوکرا عودت ، واواتناده جواد پاشایی کریددن دعوت ایده‌رك سعید پاشانك صدارته تعیندن صرف نظر ایله‌مشدر .

تفصیلات مبسوطه‌دن آکلاشیلیورکه کامل پاشانك انفصالی برسبب مفرد محصولی ارلمایوب سلطان عبدالحمیدك فکرینه القای وهم ووسوسه‌ایدن برطاقم اسباب وعوامل‌ك تزاحمی نتیجه‌سیدر .

مشارالیهك علیهنده ترتیب اولونان انتریقه‌لرله ایکی دفعه‌کی اسباب انفصالی وعواقب احوالی مصور اوله‌رق ازمیردن عودتندن صوکرا مابینه یازمش اولدیغی عریضهٔ مفصله‌نك صورتی عیناً زیره درج اولوندی .

کامل پاشانك ایکنجی صدارتندن انفصالی ایسه برمسئلهٔ مهمهٔ داخلیه‌وخارجیه شکلنی آلمشدر . ارمنی وقوعاتنك آناطولینك اکثر جهتلرینه سرایتی ، و حکومتجه اتخاذ اولونان مسلکدن حرکتدن عمومك عدم ممنونیت و اجانبك تکثر شکایتی ایله مداخلاتك توسعی اوزرینه کامل پاشانك سلطان عبدالحمیده تقدیم ایدوب خاطراتنده مندرج بولونان عریضه‌سنده «جریان احوالدن استدلال ایلدیکنه کوره عدم ممنونیت عامه‌یه باشلیجه سبب عمومه قارشی مسئول اوله‌جق برهیأت حکومتك عدم موجودیتی کیفیتی اوله‌رق بو حالدن تولد ایده‌جك مسئولیتك انظارناسده مسئولیتدن مصون اولمسی لازم کلن مقامه اسناد ایدلمکده بولندیغندن ، واك زیاده اعتماد شاهانه‌یی حائز اولنلردن خدمت صدارتده بولندیریله‌جق کیمسه‌یه مسئولیتی نسبتنده مأذونیت اعطاسی ، وبرلکده ایشلیه‌جك اولنلرك‌ده انك طرفندن انتخابیله برهیأت وکلاتشکیلی ، وبونلرك عدم موفقیتی حالنده صدارتك امنیی حائز دیکر برینه احاله‌سی بولنده فرانسه سفیری موسیو قانبون طرفندن سرد ایدیلن مطالعاتدن بحث اولونه‌رق قبول عامه‌یه مظهر اوله‌جق برهیأت وکلاتشکیلی ، وعرض واستیذان ایدیله‌جك خصوصاتك ارادات سنیه‌لری اژکون ایچنده اصدار بیوریلوب قریحهٔ شاهانه‌دن صادر اولان ارادات سنیه درحال انفاذ ایدلمکله برابر دیکر بندکانك معروضات و مستدعاتی اوزرینه صدورایده‌جك ارادات سنیه میانده مصلحت دولته تعلقندن ناشی محتاج تأمل برشی کوریلورایسه عرض مطالعه‌یه مساعده بیورلمه‌سی » درمیان قلنمشدر . فرانسه سفیرینك بو عریضه‌ده بحث ایدیلن مطالعاتی ذات شاهانه‌جه وهم و تلاشی موجب اوله‌رق وسایط خصوصیه ایله وقوعبولان استیضاح اوزرینه سفیر مومی الیهك تحویل لسان ایله‌مش اولمه‌سی کامل پاشا حقنده فوق‌العاده اغبراری و سلب امنیتی استلزام ایدوب و مع‌هذا کندیسنه رنك ویرلمه‌یوب ایرته‌سی

کون حضوره قبولنده ایکی کون صوکرا برلشیله‌رك هیأت وکلا تشکیل ایدیله‌جکی وعد اولونمشدر . بو صره‌ده آوروپاده اولدیغی کبی درسعادت بورسه‌سنده‌ده تحویلات فیأتنك دوشکونلکی معاملات صرافیه‌جه بحران وقوعنی انتاج ایده‌رك ، و ارباب اختلاله معناً طرفدار اولان استانبولده‌کی ارمنی سرمایه‌دارانك اللرنده بولونان کلی بانقنوطلری بانق عثمانی‌یه کوتوروب آلتونیله مبادله ایله‌ملری بانقه‌نك احتیاط اقچه‌سنك الدن چیقماسنی موجب اوله‌رق ، تعطیل تأدیاته مجبور اولمامق ایچون آوروپادن جلبنه تشبث ایتدکلری کوچه آلتونلرك ورودیله ضربخانه‌جه سکه‌ضربنه قدر موراتوریوم اعلانی بانق عثمانی طرفندن طلب ایدلمه‌سی و غلطه بورسه‌سنده تزاحم ایدن خلقك‌ده بو یوزدن تلاش و اندیشه‌یه دوشدکلری خبر آلنمه‌سی اوزرینه بالاستیذان صدور ایدن ارادهٔ سنیه موجبنجه او اقشام مابینده مجلس وکلا عقد ایدیلیر . حین مذاکره‌ده، هنوز او صره‌ده مابینه انتساب ایتمش اولان، احمد عزت بکك (پاشا) بو ایشه وقوفندن بحثله مذاکره‌ده برابر بولونمسی و ویریله‌جك رأیه اشتراك ایده‌رك تنظیم اولونه‌جق مضبطه‌یی وکلایله برلکده مهرله‌مسی امر اولونه‌مسی اوزرینه کامل پاشا طرفندن عزت بکك مجلسه ویره‌جکی معلومات نظر اعتباره آلنیرسه‌ده رأیه اشتراك و مضبطه‌یی تختیم ایتمه‌سی موافق اصول اوله‌مایه‌جغی بیلدیرلمسنه، واثنای مذاکره‌ده کندیسنه بعض ارادات خفیه تبلیغ اولونان سرعسکر رضا پاشانك‌ده آرای مجلسه مخالفتله اعتراضاته قیام ایتمه‌سنه مبنی مذاکرات نصف‌اللیله قدر اوزایه‌رق او صره‌ده «بو کیجه کچ قالندی، دیمك اوله‌جغندن علیهنده فتوی آلنمق ایچون کندیسنی شیخ‌الاسلامه حواله ایدرم » اراده‌سی تبلیغ اولونه‌مسی اوزرینه کامل پاشا « بن‌ده کندیلرینی جناب حقه حواله ایدرم » جوابیله مقابله‌ده بولونور . او اثناده خارجیه نظارتنه کتیریلن توفیق پاشانك افاده‌سنه نظراً سرعسکر رضا پاشا « افندمز اراده بویوررلرایسه بن کیدرجبراً قالدیروب واپوره ارکاب ایدرم » دیر . نهایت بویوله‌کی شدتلی محاورات وتضییقاتدن کندیسی خسته‌دوشه‌رك حلبه عزیمتی قابل اوله‌مایه‌جغنه دائر مجلس امور صحیه‌یه مأمور متعدد اطبای اجنبیه طرفندن راپور ویرلمه‌سی ، و دول معظمه سفراسندن بعضیلری جانبندن باش ترجمانلرینك مابینه ارسالیله معاملهٔ واقعه‌دن طولایی اظهار تعجب وتأسف ایدلمه‌سی و ینه توفیق پاشانك بیانانه کوره اوصره‌ده انجمن وکلاجه آیدین ولایتنه مأموریتی تنسیب اولونه‌رق لدی‌الاستمزاج کندیسی‌ده ازمیره مع‌الممنونیه کیده‌جکنی و ارادهٔ سنیه‌ده یرینی بولمش اوله‌جغنی بیلدیرمه‌سی اوزرینه آیدین والیلکنه تحویل مأموریتی اجرا و ایکی بیك لیراده خرجراه اعطا اولونه‌رق نظارت مخصوصه تحتنده ازمیره اعزام قلنور .

کامل پاشانك سبب عزلی احمد عزت بك طرفندن بااراده‌ٔ سنیه پترسبورغ سفارتنه جواباً یازیلان ۲۳ تشرین ثانی ۱۸۹۵ تاریخلی محرمانه تلغرافنامه‌ده اوزمانك سیاستنه کوره شووجهله توضیح اولونمشدر :

« بر مدتدن بری ممالك محروسهٔ شاهانه‌جه اجرای نفوذ ایتمك و اوصره‌ده بونجه عهود ایله تحت تأمینه آلنان تمامیت ملکیه و استقلالیت دولتی اخلال ایلك نیتیله خارجدن ادخال اولنان تحریکاتی نتیجه‌سز براقه‌جق تشبثاتده بولنمق مقام صدارتجه بر وظیفهٔ اصلیه اولدیغی حالده صدرسابق کامل پاشانك هرنه وعدلره مغروراً ایسه اوتحریکات

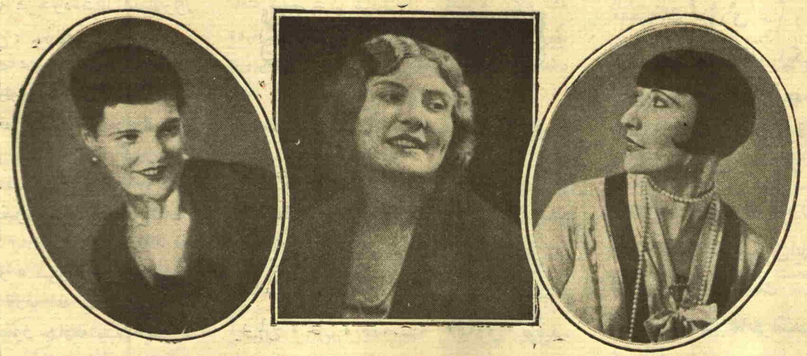

یکی سنه‌نك مودا قرالیچه‌لری: [صاغ‌ده] پارسك مودا قرالیچه‌سی فرانسین شولیان . ـ [اورته‌ده] لوندره‌نك مودا قرالیچه‌سی آده‌لین جیل . ـ [صول‌ده] بوداپشته‌نك مودا قرالیچه‌سی آنتونیا چوپای

برلینك ۱۹۲۷ مودا قرالیچه‌سی هنوز ۱۷ یاشنده « هیلده چیمرمان »

بو سنه‌نك مودا قرالیچه‌لری: بوسنه برلینده اون یدی یاشنده کوزه‌ل بر قیز مودا قرالیچه‌سی انتخاب اولنمش واوروپانك دیکر بویوك شهرلرنده‌ده بوعادته رعایت اولونمشدر.

قوناقلرینه کتسونلر، صوکرا مجلس اوراده اجتماع ایدر . » اراده‌سیله کامل پاشانك خانه‌سنه عودتی تبلیغ اولونوب آرقه‌سندن ایکنجی مابینجی نوری پاشا اعزام قلنه‌رق مهر همایون استرداد ایدیلیر . داخلیه ناظری خلیل رفعت پاشا طرفندن کندیسنه کوندریلن تذکره‌ده‌ده حلب ولایتنه تعیین بویورلدیغندن بحثله همان عزیمتی اخطار اولونور . کامل پاشا حلبه عزیمتده بیان معذرت ایتمه‌سیله حقنده تضییقات و تهدیدات باشلار . «ارادهٔ سنیه‌یه قارشی عدم اطاعتی خروج علی السلطان

خارجیه‌یی تسهیل و ترویج ایده‌جك تکلیفانه قیام ایتدیکی کبی بریاندن بلغارلری و بریاندن‌ده آوستریا حکومتنی توسیع حدود امیدلرینه دوشوردیکی و دیکر بعض دولتلرك منافعنی تأمین ایلدیکی تعین ایدنجه همان عزل ایدیله‌رك آیدین ولایتنه والی تعیین قلندقده ازمیره کیتمکدن تمارض ایله استنکاف ایدوب انجق اشبو خسته‌لك دعواسنه مخالف اوله‌رق کندی طبیبی اولان دوقتور قوچونی طرفندن راپور اعطاسیله کیتمسنه مانع هیچ بر خسته‌لکی اولمدیغی تعین ایدنجه آوستریا و انکلتره دولتلرینه التجا ایدرجه‌سنه مراجعت ایلدیسه‌ده اجراآت واقعه صرف امور داخلیه‌دن اولمق حسبیله آوستریا و انکلتره سفارتلرینك اولبابده‌کی مراجعت تعرضکارانه‌لری رد اولندقده کامل پاشا ارتق مافی الضمیرینی کتم ایده‌میه‌رك «درسعادتدن چیقدیغی حالده ولی نعمت یمنت شوکتمأب افندمز حضرتلرینك تخت همایونلرینك تهلکه‌ده بولنه‌جغنی » اعزامنه مأمور اولان ایکنجی فرنا نوری پاشا ایله تشریف همایون مدیری محمود افندی‌یه صراحةً سویله‌رك کیتمشدر . اراسی بر ایکی کون کچر کچمز اناطولی ولایات شاهانه‌سنده مقاتلات ومحرکاتی طرفندن مد اخلات حصوله کلمکه باشلایوب نهایت صولرمزه دونانمالر سوق قرارکیر اولور. ایشته شو صره‌ده بوراده مستخدم بولنان بعض آلمان ضابطانی دخی استعفایه قالقشیر . و انکلتره ایله آوستریا و ایتالیا دونمالرینك چناق قلعه بوغازندن رخصت مرور طلبنده بولندقلرینه ، ویاخود بر مملکتی اشغال ویا ذات اقدس حضرت خلافتپناهینك حق عالیسنده برشی ایقاعنه متفق اولدقلرینه، وآلمانیا متردد بر حالده بولندیغنه دائر خبرلر ورود ایتمکه و لوندره‌دن برطاقم آنارشیستلر کلمکه باشلار . وفضله اوله‌رق انکلتره‌نك درسعادت سفیری سیرفلیب کوررزی ویانه‌یه اوغرایوب آوستریا خارجیه ناظری ایله کوریشور . ایشته بوتفصیلاتدن انکلتره وآوستریا دولتلرینك مقاصد سیاسیه‌لرینك ماهیتی تعین ایدر . بناءً علیه روسیه دولت فخیمه‌سنك جدامجد حضرت تاجداری زمانلرنده کوستردیکی معاونتدن زیاده بو کون ایمپراطور حضرتلرینك مظاهرتنه‌ورنس حضرتلرینك (لوبانوف) مساعیسنه سزا اولدیغندن صورت مناسبه ایله و لسان شکران ایله بورالرینك ، وبرده بوراده‌کی روسیه سفیری غرضکارانك القاآتنه حواله‌ٔ سمع اعتبار ایتمیوب ایمپراطور حضرتلرینك کوستر مکده اولدقلری آثار مصافاتکاری ایله متناسب بر خط حرکتده دوام ایتمسنی تکفل ایده‌جك تعلیمات اعطاسنك دخی پرنس حضرتلری واسطه‌سیله ایمپراطور حضرتلرینك سمع عالیسنه ایصال و حاصل اوله‌جق تأثیراتك سریعاً اشعار بیورلمسی ارادهٔ سنیه حضرت پدشاهی اقتضای عالیسندندر . » [۱]

کامل پاشانك انفصالنه موراتوریوم مسئله‌سی سبب ظاهری اتخاذ اولونمش ایسه‌ده کیفیتك اولدن وقوعبولان تصمیم نتیجه‌سی اولدیغی تفصیلات آنفه‌دن ، و خارجیه نظارتنه صورت تعیینی حقنده توفیق پاشا طرفندن ویریلن ایضاحاتدن منفهم اولور .

ـ مابعدی وار ـ **علی فؤاد**

[۱] بوتلغرافنامه‌نك مسوده‌سی ج‌ـا ۲۲ تشرین ثانی سنه ۹۵ عباره‌سیله وایمپراطورك حسیات حقوقپرورانه‌سندن دولایی تشکرله باشلامه‌سنه نظراً جواب صورتنده یازلمش اولدیغی آکلاشلمقده ایسه‌ده سفیرك رأساً یازدیغی تلغرافنامه مصادف نظرمز اولمامشدر . تلغرافنامه‌نك آلت طرفنده‌ده متنده آناطولی وقوعاتی اوزرینه اتخاذ اولونان تدابیره دائر بعض افادات مندرج بولونمشدر .

برلینده بوسنه آچیلن اوتوموبیل سرکیسندن برقاچ رسم

۱۸۸۵ ده یاپیلن ایلك بیسیقله‌ت‌که آغاجدن یاپلمشدر . شیمدی آنتیقه حالنده صاقلانیور .

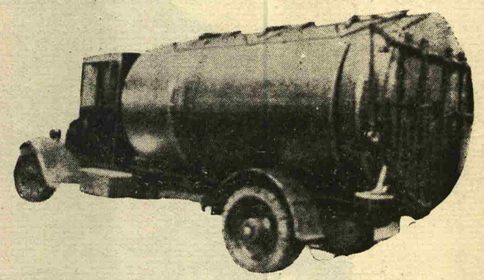

اك صوك بلدیه اوتوموبیلی

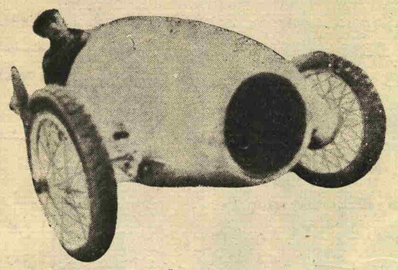

صوك یاریش اوتوسی

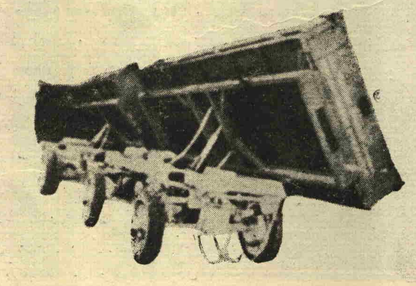

اك صوك سیستم نقلیه قامیونی‌که ایستنلدیکی زمان دوریلیر و بوشالیر .

روس آتشی

مؤلفی : پول هوریغو مترجمی : احمد احسان

ایکنجی قسم

— ١ —

حیات دوام ایلیوردی .

پیەر لوبایه مفتون وقادینك حالندن اندیشەلی اولەرق اونك پیشی صره یاشامق ایستیور . لکن بشقه ایشلری اونی سربست براقیور . مکتبده وظیفەسی وار ، کندینی آرایان احبابلری وار ، صوکره استانبولده جریان ایدن سیاسی وقعەلر وار ... برکت ویرسین دلیقانلی‌ده عاشقلغی حددندن فضلەیه واردیرمق ضعیفلغی یوق ایدی ؛ او دها کنج یاشندن بری کندیسنی برآز سودایه قاپدیررسه درحال حسیاتنه انتظام ویرمکه موفق اولمش ایدی.

لوبایی هرکون برقاچ ساعت یا موسقوف بارنده ، یاخود اوطەسنده کوریوردی. اوکا معهود یارەمسئلەسندن دولایی هیچ برشی صورمەمشیدی، ایشك کندیلکندن میدانه چیقمسنی بکلیوردی . صانکه لوبادە بکلیوردی ، لکن نەیی ؟

آردلرندەکی مناسبت دائما عین وضعیتده ایدی؛ کنج قادین بویله دوام آرزوسنده ایدی . آرتق پیەر اوکرنمش ایدی ؛ قادین نه درجەیه قدر مساعد داورانیور ، و نردە دورمق ایستیور ، اونی پیەر بیلیوردی وایلری کیتمك استەمیوردی. بویله اولدیغی حالده قادینله مناسبتندن چوق ممنون ایدی، هرحالده قادین‌دە عین حسه اشتراك ایلیوردی .

پرنسس واسسنبرغی کورمکده پیەر دوام‌ایدیوردی؛ بوقادین دلیقانلینك فکری احتیاجلرینی تأمین ایدیوردی . حرمت ، اعتماد و تقدیردن متولد مناسبت پیەر ایله پرنسس آرەسنده قورولمش ایدی . پرنسسله دلیقانلی استانبول وجوارنده اوزون کزمەلر یاپیورلردی . برابر قونوشدقلری زمان دلیقانلی قابی‌مشغلەسنه عائد پرنسه برشی‌سویلەمیور ، یالکز استقباله عائد تصورلرندن بحث ایدیوردی . عجبا بو احتیاط نردەن کلیوردی ؛ بو بللی دکل ایدی ، ایکیسی‌دە قابی مباحثەلره صوقولمیوردی . صانکه پرنسس پیەرك عصبی وسرکذشت پیشندن قوشار روحنه دوقانمق استەمیور ، اونی صیق کوروب آقاجان قلبنه سکونت ویرمکه چالیشیوردی.

پرنسس اك زیاده پیەره استانبولی سودیرمك استیوردی . و اونا بورایه کلن اجنبیلر استانبولی درحال سودمزلر، بوکا زائرك روحنی وکوزینی آلیشدیرمق‌لازمدر؛ روح وکوز آلیشنجه بویوك بربارقك طبیعی فیشقیرمش کوزل آغاچلرینه واوتلرینه قارشی یوکسك روحلرده حاصل‌اولان میل درحال پیدا اولور دیوردی.

برکون پرنسس پیەری اوکلەدن صوکره سلیمانیه جامعنه کوتوردی . نشئەلی برحالده پایان یوله چیقدیلر : هوا کونشلی ایدی . پیەر قاچ کوندر مکتبك درسخانەلریله لوبانك اوطەسنده قاپانیق‌کچن ساعتلرینه مقابل‌مکمل کونش بانیوسنەدالمش ایدی. اولا والدەجامعی یولنی طوتدیلر صوکره مصر چارشیسندن کچوب نوع نوع بهار قوقوسنی آلدیلر . مصر چارشیسندەکی ایری جام قاوانوزلر ایچنده رنك رنك توزلری پیەر ذوقله سیر ایلیوردی ؛ اورانك هواسنده کزن قرانفیل ، دارچین و عنبر قوقولرینی آلیوردی . برطاقم اورتولو قادینلری سورمه ودوزکون مبایعه ایلیورلردی. صوکره محمودپاشادن قالپاقچیلر باشنه کلدیلر ، اوراده کورکچیلر طرفنی کزدیلر . کورکچی دکانلرنده آناطولی داغلرندن کلمه تلکی و قورد پوستلری آرەسنده مهاجرموسقوفلردن آلنمه قیمتلی کورکلر کوریلیوردی . چوق‌اوجوز جنسلر وارایدی ؛ جسارت ایدوب بو قوللانلمش کورکلردن آلمق زورایدی . قویومجیلره کلدیلر ؛ اوراسینه موسقوف مهاجرلرینك صاتدقلری روس اورتودوقس کلیسالرینك مزیناتی ایله دولوایدی . دکانجیلرك چوغی یاارمنی یاهودی‌ایدی ؛ کوزلرینه طاقدقلری ایری کوزلکلرله اللرندەکی شیلری معاینه ایدیورلردی .

پرنسس دیدی‌که :

— برکون بدستانه کیدەلم ؛ اوراده اصل تورك اصناف بولورز . لکن شمدی‌وقت‌یوق . سلیمانیه‌جامعنی مطلقا کونش آیدینلغنده سیراتمالیدر .

چارشینك چادیرجیلرقپوسندن چیقوب دارسوقاقلردن دولاشەرق سلیمانیه طرفنی طوتدیلر . اوراده کمرلی دکانلر ایچنده بافیرجیلر ابتدائی برحالده چالیشیوردی .

برکوشەدها دونجه سلیمانیه‌جامعنك قارشیسنه چیقدیلر . صول‌طرفدەکی بویوك قپو آلتنده تورك عسکرلری موزیقه چالیوردی . دها ایلریلەدیلر ، ایری بر آغاجك کولکەسی آلتنده دوروب اوزاقلره کوز آتدیلر ؛ سرای برونی ، چاملیجه ، خلیج هپ آیاق آلتنده ایدی . بك‌اوغلی قارشیسنده ، خلیجدن یوکسلن دومان ایچنده‌ایدی ، صانکه استانبولك تورك عالمندن صاقلانیوردی . سلیمانیه تربەسنك‌اوکنه کلدیلر ، نجردن باقنجه‌ایری‌قاووقلی صندوقەلر کورولیوردی . و صوکره جامعك بویوك قپوسی اوکنه کلدیلر . استانبولك بویوك جامعلری اطرافنده واسع میدانلر ، حوللر ، یاخود قبرلر و مدرسەلر واردر ، صانکه هیبتلی بنالر. نفس آلدیرمق ایچون آچیقلق براقلمشدر .

برشورو انکلیز سیاحی ، کتابلری الده جامعدن چیقورلردی . پیەر دیدی‌که :

— نه ایی ! حریفلر کیدیور؛ ایچریده بشقه انکلیز کورمسەك ممنون اولورم !

پرنسس ایله پیەرك آیاقلرینه ترلکلر کچیردیلر. پیەر ترلکلرینی آیاغندن قاچیرمەمق ایچون اوغراشیور ، پرنسس آلیشقینلقله‌یك کوزل یورویوردی . جامعك ایچریسی اپی آیدینلق ایدی .

جامعك قبەسنی طوتان و « ئەفەز » معبدندن نقل ایدلمش اولان درت قرمزی‌صوماکی مرمر ستونك اورتەسی چوق‌واسعدر . هرطرفده آیدینلق وفرح وار ! انسان تورکلرك هانکی جامعنه کیرسه بو ایکی فضیلتی بولور . قبەیه دوغری باقنجه‌کوك یوزینك بیلدیزلرینی آندیران برچوق‌باغ قندیلری وار . آیاصوفیەنك قبەسندن‌دها یوکسك اولان سلیمانیه قبەسی‌صانکه سماواته دها زیاده تقرب ایتمك استەمشدر .

پرنسس ایله پیەر برستونك کنارنده خالی اوززینه اوطوردیلر : برخیلی زمان حرکتسز ودالغین دوردیلر . جامعك دیکر اوچی یاریم لوشلق ایچنده زور سچیلیوردی .

پرنسس دلیقانلی‌یه دوندی :

— شمدی آقشام نمازینی قیلەجقلر : هایدی کیدەلم .

دیشاری چیقدیلر . چشمەنك صولری آقیوردی ؛ معبدك دیشاریسنده انسانلری تمیزلەمك اوزره آقیتیلن صو پرنسس ایله پیەرك روحنی اوقشادی .

پرنسس کونشك باتدیغی طرفدەکی بنانك احتشامنی وقویو رنکی کوستروب دیدی‌که :

— تورك معماریسی نەعرب‌معماریسیدر ، نەعجم معماریسیدر . حالبوکه آوروپادە تورکلره مخصوص بر معماری اولدیغنی بیله انکار ایدرلر !

— بورایه سزکله کلدکمه نقدر ممنونم ، تعریف ایدەمم .

— برکون‌دە اوبر جامعه کیدەلم ، بورایه صوکره بر دها کلیرز ...

* * *

رستم پاشا جامعنك‌چینی‌موزائیکلری‌دنیا موزائیکلرینك اك کوزللرندندر. ماوی‌یه چالار طاتلی یشیل ، قرمزی لالەلر ، خلاصه چینی اوززرنده نادرا

«ثروت فنون» ۱۹۲۷ سنه‌سنك ملت وممالكت ایچون مبارك ومسعود بر سنه اولماسنی تمنی ایدر. ومحترم قارئلرینه عرصه تبریكات ایلر.

§ تورکیا سفیری جواد بك، خارجیه ناظری میخالاقوپولوسی زیارتله اوزون بر ملاقاته بولونمشدر. سفیر جواد بك، تورکیاده، امضالانان ائتلافنامه‌نك صادقانه تطبیقی ایچون صمیمی و جدی بر آرزو بولوندیغنی بیان ایله‌مش یونان خارجیه ناظری‌ده بو تأمینانی قید ایله یونانستانك‌ده امضاسنك شرفنی طوتمه‌جغنی و ائتلافنامه موادینی صادقانه تطبیق ایده‌جکی جوابنی ویرمش و قومیسیون مخصوص طرفندن اعاده‌سنه قرار ویریلن تورك املاكنك اعاده‌سنه باشلاندیغنی علاوه ایله‌مشدر.

§ تورکیه‌ده بولونان ایتالیا آتشه‌ناوالی واسطه‌سیله موسیو موسولینی بحریه ناظری صفتیله تورکیه بحریه وکیلنه ایتالیا بحریه‌سنك تمنیاتنی تبلیغ ایتمش وبالمقابله بحریه وکیلمزده عینی صورتله تورکیه بحریه‌سی نامنه ایتالیا بحریه‌سی حقنده‌کی تمنیاتنی تشکریله برلکده بیان ایتمشدر.

§ ۲۷ کانون اولده روماده بولنان تورکیه مصلحتکذاری ایتالیا قرالی حضرتلری طرفندن قبول اولنمش ویارم ساعت دوام ایدن بوملاقاتده مظهر التفات اولمشدر.

§ جمعه ایرتسی کونی مجلس عمومیۀ ولایتك ۹۲۷ سنه‌سی ایلك دورۀ اجتماعیه‌سی ساعت اون درتده وقوع بولمش و مجلسی والی سلیمان سامی بك کشادایتمشدر. کشادمراسمی مناسبتیله اجتماعده معارف مدیری، صحیه مفتشی، محاسبۀ خصوصیه مدیری بکلرده سامع صفتیله حاضر بولنمشلر واجتماعه ٤٧ اعضادن (٤٣) ی اشتراك ایله‌مشدر. والی بك کساد دولایسیله بر نطق سویله‌مشدر:

§ آنقره آغیر جزا محکمه‌سی ریاستنه آنقره مدعیٔ عمومیسی نائل بك تعیین ایدیلمشدر. مومی‌الیه ۳۳٦ سنه‌سنده داماد فرید و همپالرینی اعدامه محکوم ایدن محکمه‌نك رئیسی ایدی.

§ اقسرای مرکز مأموری وهبی بك اوغلی مرکز مأمورلغنه بك اوغلی مرکز مأمومورى جلال‌الدین بك بایزید مرکز مأمورلغنه بایزید مرکز مأموری اسماعیل بك غلطه مرکز مأمورلغنه غلطه مرکز مأموری اکرم بك‌ده آقسرای مرکز مأمورلغنه نقل ایدلمشلردر.

§ وصایت ایشلرینك صلح محکمه‌لرینه دوری اوزرینه صلح حاکملرینك اختیاجه کفایت ایتمه‌دیکی آکلاشیلدیقندن بونلرك عددی اخیراً تزیید اولونمشدر اولجه سلطان احمد صلح محکمه‌سنده درت حاکم ایفای وظیفه ایله‌مکده ایکن شیمدی مذکور حاکملر بشه ابلاغ اولونمشدر.

§ طیاره جمعیتی هیئت اداره‌سی اجتماع ایدرك تیاترو، سینه‌ما بیلتلرندن طیاره اعانه‌سی آلنماسی ایچون بر قرار اتخاذ ایتمشدر. بو قراره نظراً، (۲۷) غروشدن آشاغی بیلتلره (۲۰) پارالق، فضله اولانلره (۱)، لوجه بیلتلرینه (٥) غروشلق اعانه تمغاسی ووررولاجقدر.

تماشا بیلتلرندن آلناجق اعانه ایچون آریجه بر مأمور ومفتش قادروسی آچاجق دکلدر. جمعیتك موجود مفتشلری، لازم کلدکجه تفتیشات یاپاجقلردر.

§ سابق رژینك تصفیه هیئتی اعضاسندن عشاق زاده خالد ضیا بك اخیراً عائله‌سیله برلکده لوندره‌یه کیتمشدر. اوراده‌اون بش کون قالدقدن صوکره پارسه‌دونه‌جك، ایکی بوچوق آی صوکره شهرمزه عودت ایده‌جکدر.

خالد ضیا بکك سیاحتی تماماً خصوصیدر. فقط پارسه‌ده بولوندیغی صیراده استانبول حصه‌دارلرینك تمایلاتنی فضله اسهامه‌مالك یونان اجنبیلره آکلاتماسی و سابق رژینك مستقبل طرز حرکتنی بو تماس نتیجه‌سنده تثبیت ایتمسی چوق محتملدر.

§ بویوك آدا الکتریقی ایچون محلنده تدقیقات اجرا ایده‌ن هیئت قرارینی ویرمشدر. بوکا نظراً فابریقا انشاآت مصرفنك ٪ (۲۰) سنی امانت، ٪ (۲۰) سنی (آ.ئ.ك) شرکتی ویره‌جکدرکه، فابریقا (۱۲۰) بیك لیرا ایله انشا ایدیله‌جکی ایچین (۳۰) زر بیك لیرا طوتمقده‌در. امانت (۳۰) بیك لیرایی حاضرلامشدر. کریه قالان (٦۰) بیك لیرا حصه‌لره آیریلارق سندلری صاتیلغه چیقاریلاجقدر. حصه سندلری آلمق ایچون بویوك بر شوق کورولمکده‌در. شمدیدن اجنبی اولدیغنی سویله‌ین بر زنکین، (۱٥) بیك لیرالق حصه سنداتی آلاجغنی وعد ایله‌مشدر.

§ تورکیه سواحلنه ورود ایدن سفائنك قپودانلری سفینه‌لری درونده‌کی بالعموم حموله‌یی مبین اوویزینال مانیفستولرینی، معاینه‌یه کیدن سفائین معاینه هیئته ابرازه مجبور اولدقلری حالده بعض وابور قپودانلرینك ترانسیت اشیاسنه متعلق اوریژینال مانیفستولرینی پوسته ایله مورد اصلیلرینه کوندردکلرینی و حموله دفترلرینك ارائه‌سی خصوصنده‌کی طلبه قارشوده حموله دفترلری اولمادیغنی سویلمکده اولدقلری آکلاشلمشدر. سفائن قپودانلری سفینه درونده‌کی بالعموم حموله‌یی مبین مانیفستونك نسخۀ اصلیه‌سنی کومرك اداره‌سنه ارائه‌یه مجبور اولدقلری جهتله، اوریژینال مانیفستولرینی وحموله دفترلرینی ارائه ایتمه‌ین سفائنك اوراق مزبوره‌یی کوسترنجه‌یه‌قدر درونلرینه مأمور مخصوص اقامه‌سی صورتیله حرکتلرینی منع ایتمك رسوماتجه تقرر ایتمش وکیفیت علاقه‌دارلره تبلیغ اولونمشدر.

بورسه

استانبول اسهام وتحویلات قامبیو ونقود بورسه‌سی

٤ کانون ثانی ۱۹۲۷ آقشام

قامبیو و نقود	قاپاندی غروش	قاپاندی لیرا
اسهام وتحویلات		
استقراض داخلی یوزده بش	۲٥	۷۱
دیون موحده یوزده درت	٠٠	۲۰٤
روم ایلی دمیر یوللری اکرامیه‌لی	٤٠	۱۲
آناطولی دمیر یولی آقسیونی	٥٥	۲۰
رفه کتیف	پاره	غروش
عدد		
۱ انکلیز لیراسی	٥٠	۹٦۳
۱ دولار آمریقا	٠٠	۱۹۲
۲۰ فرانسز فرانکی	٠٠	۱٥۷
۲۰ ایتالیه لیره‌ق	٠٠	۱۷۷
۱ وایخش ماوق	٠٠	٤۸
۲۰ اسویچره فرانکی	٠٠	۷٦٥
۱ آوستریا شیلینی	٥٠	۲۸
فلمنك فلورینی	٠٠	۷۸
۲۰ یونان درخمی	٥٠,٠	٥٠
۲۰ لهی رومانیا	۲٥	۲۰
۲۰ لهوا بولغار	۳٥	۲۹
۲۰ قورون چك اسلوواقیا	٠٠	۱۱٦
۱ زلوتی لهستان	٠٠	٠٠
۱ چروونتسی سوویت	٠٠	٠٠
۲۰ دینار یوغوسلاویا	٥٠	۷٠
۲۰ بلچیقا فرانکی		۱۱۲
۱ عثمانلی بانقه‌سی بانقنوطی		٠٠
۱ آلتون		٠٠٠
چك		
لونده‌ره بر استرلین	٥٠	۹٦۲
نویورق برتورك لیراسی دولار	۲٥	٥٠,٥٠
پارس « « فرانکی	٦۹	۱۲
بروکسل « « فرانکی	٦٠,٠	۳
میلانو « « لیره‌ت	۲٠	۱۱
برلین « « مارقی	۱۱,٥	۲
صوفیه « « لهوا	۲٥	٦۹
آمستردام « « فلورین	۲٥,٠	۱
جنوره « « اسویچره‌ف	٦٠,٥	۲
مادرید « « پزه‌تا	۳٠	۳
وارشوفا « « زه‌لوتی	۲۸	٤
آتنه « « دراخمی	۲٠	٤۱
بوکره‌ش ۲۰ لهی غروش	۲٥	۲٠
موسقووا ۱ چروونتسی	٠٠	٠٠
ویانه ۱ شیلینی	٥٦	

قنه‌قنه‌نك آك زنکین و آك لذتلی مستحضری اولان حقیقی کنا نظیف غرانوله‌لری قدرت و قوت مارادر.

یاغسز کوزه‌للك قره‌می

جلده طراوت بخش ایدر. یاغسزلغی واستعمالی حسبیله بالجمله امثالنه فائقدر.

خانملر و بکلر جلدیکزی دائما تازه و یموشاق بولندیرمق استیورسه‌کز بو قره‌مدن قوللانیکز

مستحضری

نجدت اکرم

ده‌پوسی: یکی پوسته‌خانه قارشوسنده ا رم نجیب اجزا دپوسی بالعموم اجزاخانه‌لرده بولنور.

۱۲۲

صندوق ادخار اسلامی جاریه بانکاسی

تورك انونیمه شرکتی

سرمایه‌سی: ٥۰۰,۰۰۰ تورك لیراسی

مرکزی: آطه بازاری

آدره‌س: یکی پوسته‌خانه قارشوسی تله‌فون: استانبول — ۲۰٤۲

شعبه‌لری: استانبول، ایرمیت، دوزجه، خندق، کیوه.

دیکر شهرلرده مخابرلری وار در.

هر نوع بانقه معاملاتی یاپار، مساعد شرائطله تودیعات قبول ایرر.

۱۲۲ — ۱۰۳

MILLI KÜTÜPHANE-ANKARA-1946

§ دانس صالونلری ایچون یاپیلان تعلیماتنامه پولیس واسطه‌سیله دانس صالونلرینك صاحبلرینه تبلیغ اولونمشدر . بونلر بر هفته‌یه قادار ولایته مراجعت ایده‌رك یکی تعلیماتنامه‌یه کوره مساعده آلمازلرسه صالونلری تعامیله سد ایدیله‌جکدر .

کوندوزلری عمومك دانس ایده‌بیله‌جکلری طرزده صالون کشادینه مساعده‌ایدیله‌جکدر. یالکز بونلره بار رخصتیه‌سی ویریله‌جکدر . انضباطی بر محذور اولوب اولمادیغی‌ده پولیسجه تدقیق وتحقیق ایدیله‌جکدر . فقط بوراره‌ده مکتب طلبه‌سی کیره‌مه‌یه‌جکلردر .

§ شهر اماتی ، یوغورتجیلر حقنده بر تعلیماتنامه احضار ایتمشدر . بو تعلیماتنامه‌یه کوره بعدما یوغورتجیلر ، یوغورتلره یاغی آلنمش ویاآلنیامش سوتدن اعمال ایدلدیکنی بیلدیره‌ن بر به‌تیکت وضع ایتمکه مجبوردرلر .

§ لیمانمزك شمدی‌یه قدر طالغیجلق عملیاتی لیمان دائره‌سنك نظارتی تحتنده متفرق برصورتده برطاقم اشخاص طرفندن یاپیلمقده ایدی .

طالغیجلق انحصاری لیمان انحصار شرکتنه ویرلمسندن ناشی مذکور وظیفه‌یه لیمان انحصار شرکتی وضع ید ایلمشدر .

§ ۱۹۲۶ سنه‌سنه عائد نفوس ایستاتیستیقلری تنظیم ایدلمش واستانبول، بك اوغلی ، باقرکوی ، آطه‌لر ایستاتیستیقلری اکمال اولنمشدر . استانبول مرکز قضاسی ٤٦٨,٢١٤، بك‌اوغلی ٣١٢,٢٢٠، باقرکوی ٣٨,٩٦٢، آطه‌لر ١١,٤٩٧ نفوسدر. مذکور اوچ قضانك یکونی ٨٣٠,٨٩٣ اولارق تثبیت ایدلدیکنه کوره چتالجه‌نك‌کی‌ده بللی اولنجه استانبولك نفوسنك بر میلیون مقدارینه بالغ اولاجغی آکلاشیلمقده‌در .

§ نافعه مکتبلرنده‌کی معلملری تشویق ضمننده مسلکلرینه دائرلرلر تألیف ایدنلره مکافات نقدیه ویرلمسی تقرر ایتمشدر . ایلك اثر مؤلفنك کتابنه فورمه باشنه یکرمی لیرا ویریله‌جکدر . دیکر کتابلرك فورمه‌سنه اونر لیرا ویرلمسی مقرردر .

§ تورکیه سوریه کومروك اتلافنامه‌سی امضا ایدلمشدر . اتلافنامه‌نك موقع اجرایه وضعی و فرانسز حکومتنك تصدیقنه معلقدر .

§ « اورله مرکز مکتبلری کوریلن صحی لزوم اوزرینه بر هفته تعطیل ایدلمشدر . خسته‌لق روایته نظراً قابا قولاقش . »

§ طربزونده ظهور ایدن غریب خسته‌لغی مدهش تخریبات اجرا ایتدیکندن بالعموم مکتبلر تعطیل ایدلمشدر .

§ خارجیه وکالتی پورتقال ولیونلریمزك روسیه‌یه ادخالنه مساعده ایدلمسی ایچون سوویت حکومتی نزدنده تشبثاتده بولونمشدر .

§ بوسنه ایلك سیاح قافله‌سی اولارق درت یوزقدر انکلیز ، آمریقان سیاحینی حامل آدریاتیق نامنده‌کی بویوك ترانس آطلانتیق واپوری کانون ثانینك یکرمی دردنجی کونی شهریمزه کلمکدر .

§ بعدما بازار کونلری بانقه‌لرك اوکلاردن صوکره قاپالی بولونمسنه تجارت وکالتنجه قرار ویرلمش و مذکور قرار تجارت مدیریتی طرفندن بانقه‌لره تبلیغ اولونمشدر .

§ عسکرلك واحتیاط ضابطلری حقنده تنظیم ایدیلن قانون لایحه‌لرینه نظراً سواری و طوپجی صنفی افرادی ایکی ، دیکرلری برر بچق سنه مدتله عسکرلك یاپاجقلردر .

شورای عسکری‌ده بو اساسلری حاوی اولان لایحه‌یی تصویب ایتمشدر .

احتیاط ضابطانی حقنده تنظیم ایدیلن لایحه‌یه نظراً ده خدمت مقصوره‌یه تابع اولان افراد قسماً قطعاتده ومکتبده نفر اولارق بولوناجقلر، قسماً ده اردوده احتیاط ضابط وکیلی اونیفورمه‌سنی لابس اولارق ایفای وظیفه ایده‌جکلردر .

خدمت مقصوره مدتی دوقوز آیدر .

شورای عسکری دها برقاچ قانون لایحه‌سنی مذاکره ایده‌جکدر .

§ سیر سفائنك کندی فابریقه‌سندن انشا ایده‌جکنی یازدیغمز واپور تکنه‌سنك انشا آتنه ابتدار ایدلمشدر . بونك ایچون سیر سفائن اداره‌سی یکیدن کلیتلی مقدارده عمله قید ایتمکده‌در . کرك یکی واپورك انشاسنه آتنك ، کرك دیکر واپورلرك تعمیراتنده ، متقاعد بحریه ضابطلرندن استفاده ایدلمکده‌در. واپورك انشاسنه اوچ تورك انشا آت بحریه مهندسی نظارت ایتمکده‌در .

§ حصیر صندالیه‌لرك کمال اعتنا ایله معاینه‌سی لزومی تبلیغ ایدلمشدر . ردوسده اعمال ایدیلن حصیر صندالیه‌لرك حصیرلری ایچنه قاچاق سیغاره کاغدی قونولوب مملکتمزه ادخال ایدلدیکی رسومات مدیریت عمومیه‌سنجه خبر آلندیغی جهتله بو تعمیمه لزوم کورولمشدر .

§ میوه هالنك انشا آتنه، امانتك وضعیت مالیه‌سی مساعد بولونمادیغندن طولایی دوام ایدیله‌مه‌مکده‌در .

§ شهر اماتی طرفندن سبزه و میوه هاللری وجوده کتیرله‌سی تصور ایدلمش ، فقط بو تصورك تطبیقاتنه کچیله‌مه‌مشدی . یالکز قاضی کوینده‌کی هالك انشاسنه باشلانیلمشدر . مذکور هالك الیوم انشا آتی ختام بولمق اوزره‌در .

استانبولده یاپیلاجق هاللردن صرفنظر ایدلمشدر سنبی امانتك تخصیصاتی بولونمامسیدر . قاضی کوی هالنك انشا آتی متعاقب یکیدن هال انشا ایدیله‌جکدر . (۹۲۷) سنه‌سی بودجه‌سنه بوحصوص ایچون هیچ بر تخصیصات‌ده فونولمایاجقدر .

§ استانبول قونسرواتوارینك اسمی ، صنایع نفیسه انجمننك قراریله (استانبول موسیقی مکتبی) نه چورلمشدی . انجمنك بو قراریته ، قونسرواتوارلرك بالخاصه تماشا قسمنی احتوا ایلدیکی ذهابی استانبول قونسرواتوارلرنده ایسه بویله بر تشکیلات بولنمادیغی سبب اولمشدر . صوکره یاپیلان تدقیقاتده آوروپاده، قونسرواتوارلرك بهمه‌حال تماشا شعبه‌لرینی احتوا ایتمدیکی وحتی قونسرواتوارلرك آنجق یوزده اونده تماشا قورسلری بولندیغی آکلاشیلدیغندن استانبول موسیقی مکتبنك اسمی ، تکرار قونسرواتواره تبدیل ایدلمشدر .

§ قوسقه ـ آقسرای جاده‌سنك عرصه‌دن انشا ایدیلن قسمنك بارکه‌لری اکمال ایدیلمش و تك ترامواى رایی فرش اولونمشدر . بو خطاوزرندن آرابالر یدی قله‌یه کیتمشلردر . مقابل طرفك بوقسم ایله تسویه‌سی یاپیلدقدن صوکرا یدی قله‌دن کلن آرابالر مذکور طرفدن کچه‌جکلردر .

والده جامعی یانده‌کی خطك مقاصلری یاپیلمشدر.

§ امانت ، بلدیه دائره‌لرینه کوندردیکی بر تعمیمده ، یازیلان رسم ، ورقه ، لوحه وتنویرات ایله کیجه کوندوز ره‌قلام ماهیتنده اجرا ایدیله‌جك اعلانات وآفیشاژ حقنك امانته عائد اولدیغی وبونك شیمدیلك آژانس طرفندن تأمین ایدیلدیکی ، بو کبی رمقلاملرك امانتك صوغوق دامغاسنی حاوی اولمادیغی کورولدیکی تقدیرده تجزیه‌سی لازم کلدیکی بیلدیریلمشدر .

§ قیش موسمی اولدیغی ایچون ، کچ وقته قدر چالیشمق مجبوریتنده بولنان عدلیه مأمورلرینك قاراکلقده قالملرینی تأمین ایتمك مقصدیله عدلیه‌ده الکتریق تأسیساتی یاپیلمقه باشلانمشدر .

§ قاضی کوینده تعلیمخانه میدانده انشا ایدلمکده اولان ایلك مکتب بناسی دون معارف مدیری حسیب بك طرفندن تفتیش ایدلمشدر. یمش بیك لیرایه یاپیلمقده اولان بنانك ایکی قاتی یتمك اوزره‌در .

§ بر مکتبده هم معلملك و هم مدیرلك وظیفه‌لرینی درعهده ایدن ذواته هرایکی جهتدن مخصص معاشاتی برلشدیریله‌رك بونك مجموعنه اصابت ایدن تخصیصات فوق العاده‌نك ویریله‌جکی معارف مدیریتندن بوتون رسمی مکتبلره تعمیماً بیلدیرلمشدر .

§ مدیر و معلملرك ایلك مکتبلرده اقامت ایتمه‌لری معارف اداره‌سی طرفندن امر اولونمشدی. بو تبلیغه رعایت ایدیلوب ایدیله‌دیکی تفتیش ایدیله‌جك و مکتبلرده اقامت ایدنلر وارسه بونلر حقنده جزا ترتیب ایدیله‌جکدر .

§ بو سنه قله‌لی لیسه‌سنه اوقدر چوق طلبه کیرمشدرکه بنا غیرکافی کلمکه باشلامشدر . بوسببله مکتبك ادرنه‌قپو خارجنده‌کی مالتپه خسته‌خانه‌سنه نقلی تقرر ایتمشدر . حتی مالتپه خسته‌خانه‌سنك مکتب

حالنه افراغی ایچون مذکور بناده بعض تعدیلات و تعمیرات اجراسنه باشلانیلمشدر . یکی بناده ۳۳ کنیش درسخانه وجوده کتیریله‌جکدر . آیرجه بر چاشیرخانه ، ایکی مطبخ ، متعدد تنفس خانه‌لر ومکمل بر ژیمناستیقخانه انشا اولونه‌جقدر .

دیکر طرفدن مالتپه خسته‌خانه‌سنك شهردن اوزاق اولدیغی نظر اعتباره آلان مکتب اداره‌سی شهر امانتنه مراجعت ایده‌رك طوپ‌قاپو ترامواى خطنك خسته‌خانه‌اوکنه‌قدر تمدیدینی رجا ایده‌جکدر .

§ استانبول پاکت کومروکنك کانون ثانی وارداتی (٦١٠١٥) ، تجارت داخلیه کومروکنك (٤٢٩٢) ، سرکه‌جی کومروکنك (٢٧٧٤٩) کراسته کومروکنك (٤٥٩٤٥) ، غلطه ادخالات کومروکنك (٤٣٣٤٨) ، غلطه ایکنجی کومروکنك (٣٣٢٨٩٨) ، غلطه پاکت کومروکنك (٣٤٠٦٤) لیرایه بالغ اولمشدر .

§ پیر عزیز ناحیه‌سنده طاقیر اوغلی علی نامنده بریسنك (١٤٠) باشنده اولدیغنی و الیوم دینج بولوندیغنی « یکی آطنه » غزته‌سی یازمقده‌در.

§ اوقاف مدیریت عمومیه‌سی بوسنه آنقره‌ده معظم برآبارتمان انشا ایتدیره‌جکدر . بو آپارتمان دردنجی وقف خاننده دها بویوك اولاجق واوتوز داثره‌یی احتوا ایده‌جکدر . مذکور آپارتمانك اورته‌سنده برتیاترو وبرموزیق هول بولونه‌جقدر .

§ ازمیر بلدیه‌سی ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی مشیر فوزی پاشا حضرتلرینه اهدا ایدلمك اوزره برنجی قوردونده بریالی صاتین آلمشدر .

§ یکی ییل مناسبتیله انکلتره قرالی طرفندن شوالیه رتبه‌سی ویریلنلر مباننده عراق قرالی فیصل، ده‌یلی تلغراف غزته‌سی ارکاننده بورتهام وچینده‌کی انکلیز سفیری مستر لامیسون واردر .

§ متوفی ژاپون ایمپراطوری میقادو یوشوهیطونك جنازه مراسمنك شباطك اوتنجی کونی اجرا ایدیله‌جکی و مراسمك اوچ کون دوام ایده‌جکی ژاپون سفارتنه بیلدیرلمشدر .

§ پارسك مشهور منجملرندن مادام دوتله‌م ۱۹۲۷ سنه‌سنده وقوعه کلمجك حادثه‌لر حقنده غزته‌جیلره شوکهانتده بولونمشدر :

— ۱۹۲۷ سنه‌سی هیئت عمومیه‌سی ایله اولدقجه ساکن کچه‌جکدر . یالکز بوسنه ایچنده بویوك بر هیجان تولید ایده‌جك مهم بر جنایت اولاجق وبوجنایته برچوق معروف ذواتك اسملری قاریشه‌جقدر .

قیش اوقدر شدتلی اولمایه‌جقدر ، چوق یاغمور یاغه‌جقدر. طغیانلردن قورقولابیلیر. بوتون دنیا تجارتی مشکلاتله قارشیلاشه‌جقدر .

فرانسه‌ده وولقانلرك یکیدن اندفاع ایتمسی احتمال داخلنده‌در . زلزله اولاجقدر. صوك آلتی آی ایچنده طب عالمی ، ساری خسته‌لقلره مجادله ایچون مهم بر کشفده بولونه‌جقدر . عینی مدت ظرفنده ضابطه پك چوق اسلحه ومهمات صاقلی کیزلی برمحل کشف ایده‌جکدر. آلمانیاده میلیتاریزم غلبه ایده‌جك ، بر ویا ایکی مهم دولتله اتفاقلر عقد ایدیله‌جکدر . انکلتره‌ده وضعیت مشکلات کسب ایده‌جکدر . عمومی سفالت آرته‌جقدر . چین و روسیه‌نك معاونتی ایله هندستانك عصیان ایتمسی محتملدر . بالقانلرده اندیشه بخش وقوعات جریان ایده‌جکدر. مصرده قاریشیقلی اولاجمدر. غایت مشکل شرائط آلتنده برچوچوق دوغه‌جقدر. بو چوچوق دنیاده بویوك بر رول اوینایه‌جقدر . ناپولئونك عسکری وویقتور هوغونك ادبی شهرتی بونك یاننده هیچ قالاجقدر .

آنادولی اهالیٔ محترمه‌سیله

فوطوغرافجیلرینك نظر دقتنه

اسکی، یکی، مستعمل الخ کوچوك رسملری قره‌قلم ، صو ویاباغلی بویالی اوله‌رق هرابعاده‌ده اغراندیسمان یاپه‌بیلمك مقصدیله آرتیستیك آتلیه‌مده خصوصی بر شعبه کشاد ایتدیکمی عرض ایتمکله کسب فخر ایلهرم . حسن نتیجه‌سندن امین اوله‌بیلمك ایچون ادرسیله برابر پدر ، والده ، زوج ، زوجه الخ لرك رسملرینی کوندرمك کافیدر ، دوائر رسمیه ، مکاتب و تجارتخانه‌لر ایچون صورت خصوصیه‌ده اعمال ایدیلن رئیس جمهور غازی پاشا حضرتلرینك و تورکیا جمهوریتی ذوات معتبره‌سی حضراتنك رسملرینك یکانه محل فروختی مغازه‌مدر .

بیوك قطعه‌ده فوطوغراف چرچیوه‌لری‌ده واردر .

ژاله وابنرغ

فوطوفرانسه بك اوغلی جادهٔ کبیر نومرو ۱۵۰

۱۱۱—۱۲۰

مصور ثروت فنون

[ثروت فنونك] تکرار انتشارندن بری توزیع اولنان ١٠٤ نجی نسخه ایله دردنجی جلد اکمال اولنمشدر. بو جلدلردن مطبعه‌مزده پك آز موجودر. بهر جلدك فیاتی اجزا اوله‌رق ٤٠٠ غروشدر . تعهد اجرتیله برابر طشره‌یه ٤٣٠ غروشدر .

بیتمك اوزره اولان برنجی، ایکنجی واوچنجی جلدلردنی عین فیاتله صاتلمقده‌در.

١٠٦ ـ ١١٥

آ. قاردەلی

(خلفلری) روسولاتو و یووانیدیس

غلطه جینیلی ریختیم خان ایکنجی قات نومرو ٢١

معدن کوری، آنتراسیت ، قوق و اودون

تلفون : بك اوغلی ٥٧ ١٠٣-١١٥

کوز متخصصی

دوقتور فردی علی بك قره کەللر

آلمانیا دار الفنونتدن مأذوندر . کوز خسته‌لقلرینك اك صوك اصوللریله تداویسنده متخصصیدر .

استانبول، بورغمانیه نومرو ٥٢ تلفون استانبول ٢٨٦٦

١٢٦

دویچه اوریان بانق

Deutsche Orient Bank

استانبول شعبه‌سنك مجدداً كشاد اولنان دائره‌سنده بودروم قاننه مكمل و مزين قاصه‌لر وضع اولنمشدر . بونلر الكتريقله منور محللرده و غايت هوادار داره‌لرده كائن اولوب عائله‌لره و اصحاب امواله كرايه ويرلمكده‌در . فيئاتلر اهوندر . آرزو ايدنلرك باغجه قپوسنده عاشر افندى جاده‌سنده يكى وقف خان قارشوسنده‌كى بانقه‌يه مراجعتلرى لازمدر ۱۰۳-۱۲۲

عثمانلى بانقه‌سى

سرمايه‌سى : ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ انكليزليراسى

استانبول آجنته‌لكى — تلفون : استانبول ۱۹۴۸

بك اوغلى دائره‌سى — تلفون : بك اوغلى ۱۳۰۳

سندات و پوليچه مقابلنده معين و وعده‌لى ويا حساب‌جارى صورتيله آوانسلر . پوليچه و اسقونطوسى .

تورکیه‌جمهوريتنك باشليجه شهرلرينه وممالك اجنبيه‌يه سندات، چك ، اعتبار مكتوبلرى و تلغراف امرنامه‌لرى ارسالاتى .

(حساب جارى) كشادى ، سندات وقيمتلى اشيا محافظه‌سى. قوپون تحصيلاتى ، تورديه‌يه و ممالك اجنبيه‌يه كشيده ايديلن پوليچه‌لرك تسويه‌سى . بورسه ملامه‌رى اجراسى ، آقچه بيع وشراسى ، سائر بالجمله بانقه معاملاتى . قاصه ايجارى .

۱۰۳—۱۲۲

تورکیه ایش بانقه‌سى

سرمايه‌سى ۲,۰۰۰,۰۰۰ تورك ليراسيدر

مركزى : آنقره

شعبه‌لرى : استانبول ، ازمير ، بروسه

استانبول شعبه‌سى

يكى پوسته‌خانه قارشوسنده تلفون ۹-۸-۳۶۵۷

بالعموم بانقه معاملاتيله اشتغال ايدر .

۱۰۳—۱۲۲

اعتبار ملى بانقه‌سى

۴,۰۰۰,۰۰۰ ليرا سرمايه‌لى تورك آنونيم شركتى

مركز اداره‌سى: استانبولده باغجه قپوسنده

شعبه‌لرى : آنقره ، ازمير ، آطنه ، بروسه

تورکیانك هر طرفنده و آوروپا ايله آمريقانك باشليجه شهرلرنده محابرلرى واردر

هر نوع بانقه معاملاتى ايله اشتغال ايلر

تلغراف آدره‌سى : استانبول ناسيومان

تلفون : استانبول ۳—۲۳۹۲

۱۰۳—۱۲۲

استانبول عموم سيغورطه شركتى

حريق حيات نقليات

سرمايه واحتياط آقچه‌لرى ۱,۰۰۰,۰۰۰ ليرادن فضله‌در .

مركز اداره‌سى

درسعادتده غلطه‌ده وويوودا جاده‌سنده شركتك كندى ملكى بولنان سيغورطه خانى داخلنده‌در .

شركتك ضمانى

تورکیه‌نك باشليجه شهر وقصبه‌لرنده وممالك اجنبيه‌ده آجنته‌لكلرى واردر . ۱۲۵

اوتو وولف وشركاسى دمير اخراجات شركتى

Eisenausfuhr Otto Wolff & Cie Koeln

فنيكس - راينشتال فابريقه‌لرى - آلمانياده روورده كائن

فنيكس فابريقه‌سنده ۵۲۰۰۰ ، راينشتالده ۲۵۰۰۰ عمله ايشله‌ر

رايلر و ده‌قوويل رايلرى وهرنوع دمير و چليك بورولر - به‌تون آرمه دميرلرى - دمير صاچلر - هرنوع تلر - هرنوع چيوى و قارفيچه‌لر - جيواطه‌لر - لوقوموتيف - واغونلر - ترامواى - هرنوع ماكنه‌لر .

يالكز فنيكس فابريقه‌لرى سنده‌ده برميليون وايكيوز اللى بيك طونه دمير وايكى ميليون طونه چليك اعمال ايلر .

درسعادت آجنته‌سى : روتبرغ و شركاسى ، استانبول منتو خان

۱۰۳—۱۲۳

البسه‌لريكزى ★ ★

مشمعلريكزى ★ ★

ايلاق قابلريكزى ★ ★

بك اوغلى جادهٔ كبيرنده ۳۷۰ نومرولى

بيكر مغازه‌سندن صاتون آليكز.

۱۰۰—۱۱۹

اوپراتور

دوقتور مراد ابراهیم

کلخانه سرپریاتی جراحی معلمی

خسته‌لرنی جمعه و پازاردن ماعدا هرکون ساعت [٨ ـ ١٤]ه قدر دیوان یولی شهراماتی ترامواى توقف محلندن باب عالی جاده‌سنه کیدن بویوك جاده اوزرنده اسکی هلال احمر مرکزی بناسنده‌کی خصوصی معاینه‌خانه‌سنده قبول ایدر.

١٠١ـ١٢٠

وقت غزته‌سنده استاد حسین رحمی بك

أك صوك وأك كوزه‌ل رومانی:

مزاردن قالقان شهید

بالذات استاد، هر بری بر شاه اثراولان رومانلرینك هپسنه بو صوكنجیسنی ترجیح ایتمکده‌در

مطلقا اوقویوکز

١١١

اسویچره‌ده اجزاجی و کیمیا کرابراهیم نظیف لابوراتواری مستحضراتندن

[redacted] کوچلی، قوتلی، بکزی قانلی اولمق آرزو ایدنلره [redacted]

شیشمانلامقسزین ظریف ومتناسب بروجوده، لطیف بنبه بررنکه مالك اولمق ایسته‌ین خانملر، خانم قیزلر، نشوونما چاغنده بولنان یاورولر وکنجلر، هرنه سببله اولورسه اولسون یورغونلق وحالسزلکدن شکایت ایدنلر، خسته‌لقدن بکی قالقانلرله، اختیارلر وهر هانکی برخسته‌لغه یاقالانمامق ایچون لازم‌کلن مقاومت، قدرت وقوتنی وجودنده بولندیرمق ایسته‌ینلر، (حقیقی کینا نظیف) دن بر شیشه اولسون تجربه ایتملیدرلر .. (حقیقی کینا نظیف) قطعی و محقق تأثیریله آوروپا واسویچره‌ده، پك بیوك برشهرت قازانمش یکانه تورك مستحضراتندندر.

الکتروفور نظیف ـــ امثالسز، رقیبسز، خارقه‌آور تأثیریله هر طرفده بویوك شهرت قازانمش ناصیر علاجی هر چاره‌یه باش ووروبده، ناصیردن بردرلو قورتولامیانلرك (الکتروفور نظیف) قوللانمه‌لرینی توصیه ایده‌رز. بردفعه (الکتروفور نظیف)ی تجربه ایدرلرسه، ناصیرلرینك أری‌یوب محو اولدیغنی کوره‌جکلردر.

ده‌پو: باغچه قپوده رمضان زاده حاجی جمال تجارتخانه‌سیدر.

مشهور اجزاخانه‌لرده بولنور.

٦١ ـــ ١١١

یاغسز

کوزه‌للك قره‌می

جلده طراوت بخش ایدر. یاغسزلنی واستعمالی حسبیله بالجمله امثالنه فائقدر.

خانملر و بکلر جلدیکزی دائما تازه و یموشاق بولندیرمق استیورسه‌کز بو قره‌مدن قوللانیکز

مستحضری

نجدت اکرم

ده‌پوسی: یکی پوسته‌خانه قارشوسنده اکرم نجیب اجزا دپوسی بالعموم اجزاخانه‌لرده بولنور.

١٢٢

طرابزان اسلام تجارت بانقه‌سی

تورك آنونیم شرکتی

سرمایه‌سی: ٥٠٠,٠٠٠ تورك لیرامی

مرکزی: آطه بازاری

آدره‌س: یکی پوسته‌خانه قارشوسی تله‌فون: استانبول ـــ ٢٠٤٢

شعبه‌لری: استانبول، ایرمیت، دوزجه، خندق، کیوه.

دیکر شهرلرده مخابرلری وار در.

هر نوع بانقه معاملاتی یاپار، مساعد شرائطله تودیعات قبول ایرر.

١٠٣ ـــ ١٢٢